

Sveučilišni glasnik

Glas Slavonije

poseban prilog 24. siječnja 2020. broj 54

TEMA BROJA

ERASMUS MOBILNOST NA SVEUČILIŠTU U OSIJEKU U AKADEMSKOJ 2018./2019. GODINI

PREDSTAVLJAMO: IZABRANI ZNANSTVENO ISTRAŽIVAČKI PROJEKTI UNIOS-ZUP 2018. SVEUČILIŠTA U OSIJEKU str. 4

Razgovor Dino Mataz

profesor hrvatskog jezika i književnosti te povijesti

**Zašto nebo plače? Možda
bolje da se svi zapitamo
tko to plače nad Papukom?**

KRLEŽINI DANI U OSIJEKU PROSLAVILI JUBILEJ

str. 7

NOVI STUDIJSKI PROGRAM
MEDICINSKOGA FAKULTETA
Integrirani preddiplomski
i diplomski sveučilišni
studij Medicina na
njemačkom jeziku

str. 10

ADVENT KREATIVNOSTI
U SVEUČILIŠNOM KAMPUSU
Božićna zvijezda -
humanitarna glazbeno-
scenska priredba

str. 11

Realiziran projekt „Grad za mlade“ u partnerstvu Grada Slavonskog Broda i FOOZOS-a

Izradili strateško-planski dokument „Program za mlade grada Slavonskoga Broda“

Emina BERBIĆ KOLAR

Savjet mladih Grada Slavonskog Broda u okviru je svojega djelovanja inicirao potrebu izrade strateško-planskog dokumenta za mlade Slavonskoga Broda te Gradskom vijeću Grada Slavonskoga Broda u lipnju 2018. uputio na raspravu i usvajanje prijedlog odluke o izradi takvoga akta koji je važan za unaprjeđivanje položaja mla-

dih na području grada. Inicijativa se potom definirala kroz projekt „Grad za mlade“ koji je sufinanciran potporom Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, a nositelj je Grad Slavonski Brod u partnerstvu s Fakultetom za odgojne i obrazovne znanosti u Osijeku. Uloga inicijatora očitovala se u sudjelovanju članova Savjeta mladih u svim koracima provedbe projekta što uključuje sljedeće istraživačke ak-

tivnosti: prikupljanje statističkih podataka, ispitivanje stavova i mišljenja mladih te fokus grupe (sa SWOT analizama) s mladima, udružama mladih i relevantnim dionicima koji utječu na mlade. Uz to, članovi su Savjeta mladih izravno, uz stručnu podršku konzultanta, sudjelovali i u kreiranju projektnih prijedloga u svrhu operacionalizacije prethodno definiranih strateških ciljeva, prioriteta i mjera. Cilj je projekta

bio utvrditi probleme i potrebe mladih analizom službenih statističkih podataka i uključivanjem lokalnih dionika i pripadnika ciljne skupine te definirati ciljeve, prioritete, mjere i konkretne projektne prijedloge koji će se uvrstiti u strateško-planski dokument „Program za mlade grada Slavonskog Broda“ kao konačan rezultat svih provedenih aktivnosti. Program za mlade obuhvatio je statističke podatke te analizu

stanja područja koji su od interesa za mlade: obrazovanje i mobilnost, zapošljavanje i poduzetništvo, sport i rekreacija, kultura i slobodno vrijeme te volontiranje i participacija mladih u društvenim i političkim procesima.

Uz analizu svakoga područja prikazani su rezultati opsežnoga upitnika o stavovima i mišljenjima mladih koji se odnose na pojedina područja. Teme fokus grupa bile su: 1. Obrazovanje i mobilnost mla-

Na zajedničkoj sjednici Senata Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i Sveučilišnog savjeta u akademskoj godini 2019./2020., održanoj 18. prosinca 2019. doneseno je niz odluka od kojih izdvajamo kako slijedi:

Usvojene su izmjene i dopune studijskog programa do 20 % poslijediplomskoga sveučilišnog studija Biomedicina i zdravstvo na Medicinskom fakultetu Osijek.

Senat je izdao suglasnost Akademiji za umjetnost i kulturu u Osijeku na Odluku Vijeća Akademije od 6. studenog 2019. godine kojom se vrhunskoj umjetnici iz inozemstva Liudmili Fedorovo, državljanke Ruske Federacije, povjerava izvođenje nastave iz predmeta „Glumački trening za redatelja 1 i 2“ na diplomskom sveučilišnom studiju Lutkarska režija, na Odsjeku za kazališnu umjetnost u akademskoj 2019./2020. i 2020./2021. godini.

Izmjene i dopune Pravilnika o ustrojstvu radnih mјesta Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Đakovu

Izdana je suglasnost na Odluku o izmjenama i dopunama Pravilnika o ustrojstvu radnih mјesta Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Đakovu u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku koji je na prijedlog Fakultetskoga vijeća Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Đakovu od 10. prosinca 2019. godine do 11. prosinca 2019. godine dekan Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Đakovu.

Izdana je suglasnost na program cješivotnoga učenja Fakulteta agrobiotehničkih znanosti pod nazivom Poljoprivredni redar.

Izvješće o realizaciji Plana upravljanja ljudskim resursima Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku u okviru raspoloživih sredstava u Državnom proračunu u 2019. godini za obračunsko razdoblje plaća na teret sredstava državnog proračuna 1812-1911.

Prihvaćeno je Izvješće realizacije Plana upravljanja ljudskim resursima Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku u okviru raspoloživih sredstava u Državnom proračunu u 2019. godini

ODRŽANA JE ZAJEDNIČKA SJEDNICA SENATA I SVEUČILIŠNO

Usvojeno Izvješće o realizaciji resursima za 2019. godinu i godinu na Sveučilištu Josipa .

UVJETI UPISA I SUSTAV BODOVANJA ZA UPIS U I. GODINU PREDDIPLOMSKIH SVEUČILIŠNIH I DIPLOMSKIH SVEUČILIŠNIH STUDIJA, PREDDIPLOMSKIH STRUČNIH STUDIJA ZA ZNANSTVENO/UMJETNIČKO-NASTAVNICAMA SVEUČILIŠTA JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

šta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Senat je donio uvjete upisa i sustav bodovanja za upis u I. godinu preddiplomskih sveučilišnih, integriranih preddiplomskih i diplomskih sveučilišnih studija, preddiplomskih stručnih studija za akademsku 2020./2021. godinu na znanstveno/umjetničko-nastavnim sastavnica Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i o istome je detaljno izvjestio prorektor za nastavu i studente prof. dr. sc. Dražan Kozak.

akademskoj godini 2019./2020. u iznosu 2.360.000,00 kuna,

4. ugovor za projekt „Biokonverzija lignoceluloznog materijala u visokovrijednu hranu za životinje“ (Bio4Feed) koji se financira iz operativnog programa „Konkurentnost i kohezija 2014. - 2020.“ modaliteta KK.01.1.1.04. „Ulaganje u znanost i inovacije - prvi poziv“ u iznosu 8.560.568,48 kuna;

izv. prof. dr. sc. Damiru Varevcu, dekanu Gradevinskog i arhitektonskog fakulteta, Osijek

za potpisivanje četiriju ugovora

kako slijedi:

1. ugovor o dodjeli sredstava zaklade po natječaju „Uspostavljeni istraživački projekti, rok UIP-2019-04“ za projekt „UIP-2019-04-8195 Cementom stabilizirani nosivi slojevi s otpadnom gumom za održive kolnike“ u vrijednosti 1.331.050,00 kuna,

2. ugovor za projekt „Greening the cities - Development and promotion of energy efficiency and sustainable urban environment in the cities of Croatia-Serbia cross-border region /GREENERGY“ u vrijednosti 187.501,20 eura,

3. ugovor za projekt „Razvoj i primjena naprednih gradevinskih materijala za izgradnju zdravih zgrada: zaštita od neionizirajućeg zračenja“ u vrijednosti 7.193.146,79 kuna,

4. ugovor za projekt „Razvoj, unaprjeđenje i provedba stručne prakse u visokom obrazovanju“ u vrijednosti 3.128.294,52 kuna;

prof. dr. sc. Krinoslavu Zmaiću, dekanu Fakulteta agrobiotehničkih znanosti, za potpisivanje dvaju ugovora:

1. ugovor o financiranju iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj, podmjera 10.2. „Potpora za očuvanje, održivo korištenje i razvoj genet-

Izdane suglasnosti dekanima

Senat je izdao suglasnosti dekanima za potpisivanje ugovora kako slijedi:

prof. dr. sc. Jurislavu Babiću, dekanu Prehrambeno-tehnološkog fakulteta Osijek, za potpisivanje četiriju ugovora kako slijedi:

1. ugovor u sklopu Programa znanstvene suradnje koji provodi Hrvatska zaklada za znanost za projekt „Fibers and proteins as building blocks for development of novel food ingredients“ u vrijednosti 1.893.750,00 kuna,

2. ugovor u sklopu natječaja Hrvatske zaklade za znanost za projekt „Formuliranje, priprema i testiranje biopolimernih gelova kao nositelja bioaktivnih i hlapljivih komponenata u inovativnim funkcionalnim proizvodima“ u vrijednosti 973.423,00 kuna,

3. ugovor s Ministarstvom poljoprivrede o dodjeli bespovratnih sredstava visokim učilištima za stipendiranje studenata iz biotehničkih znanosti na području Slavonije, Baranje i Srijema u

Dodjela stipendija i potpora Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku za akademsku godinu 2019./2020.

Objavljen Natječaj za dodjelu stipendija i potpora Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku za akademsku godinu 2019./2020.

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku dodjeljuje stipendije i potpore redovitim studentima preddiplomskih, diplomskih, integriranih preddiplomskih i diplomskeh sveučilišnih studija te preddiplomskih stručnih i specijalističkih diplomskeh stručnih studija na znanstveno-nastavnim i umjetničko-nastavnim sastavnicama Sveučilišta, sukladno uvjetima i kriterijima utvrđenim Pravilnikom o uvjetima i načinu ostvarivanja prava na dodjelu studentskih stipendija i potpora Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Tekst Natječaja i pripadajući obrasci dostupni su na internetskim stranicama Sveučilišta u Osijeku na sljedećoj poveznici: <http://www.unios.hr/natjecaj-za-dodjelu-stipendija-i-potpore-sveučilišta-josipa-jurja-strossmayera-u-osijeku-za-akademsku-godinu-2019-2020>

• U akademskoj godini 2019./2020. Sveučilište Josipa Jurja

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku dodjeljuje ukupno 90 studentskih stipendija i 5 studentskih potpora prema kategorijama kako slijedi:

A.) Stipendije za izvrsnost – 40 stipendija

A1 ZA STUDENTE VIŠIH GODINA STUDIJA – 25 STIPENDIJA

A2 ZA STUDENTE I. GODINE PREDDIPLOMSKOG SVEUČILIŠNOG I PREDDIPLOMSKOG STRUČNOG STUDIJA TE I. GODINE INTEGRIRANOG PREDDIPLOMSKOG I DIPLOMSKOG SVEUČILIŠNOG STUDIJA – 5 STIPENDIJA

A3 ZA STUDENTE UPISANE U I. GODINU DIPLOMSKOG SVEUČILIŠNOG STUDIJA I U I. GODINU SPECIJALISTIČKOG DIPLOMSKOG STRUČNOG STUDIJA – 5 STIPENDIJA

A4 ZA STUDENTE UPISANE U VIŠE GODINE PREDDIPLOMSKOG, DIPLOMSKOG ILI INTEGRIRANOG STUDIJA TE ZA STUDENTE UPISANE U I. GODINU

DIPLOMSKOG SVEUČILIŠNOG STUDIJA NA UMJETNIČKO-ZNANSTVENO/NASTAVNOJ SASTAVNICI – 5 STIPENDIJA

B.) Stipendije studentima aktivnim sportašima – 5 stipendija

C.) Stipendije studentima u stanju socijalne potrebe – 45 stipendija

C1 ZA STUDENTE SLABIJEG SOCIJALNO-EKONOMSKOG STANJA – 35 STIPENDIJA

C2 ZA STUDENTE S INVALIDITETOM – 5 STIPENDIJA

C3 ZA STUDENTE KOJI PRIPADAJU POTENCIJALNO RANJIVIM SKUPINAMA – 5 STIPENDIJA

D.) Potpore studentima u stanju socijalne potrebe – 5 potpora

G SAVJETA U AKADEMSKOJ GODINI 2019./2020.

Plana upravljanja ljudskim resursima donesen novi Plan za 2020. Jurja Strossmayera u Osijeku

LIŠNIH, INTEGRIRANIH PREDDIPLOMSKIH
A AKADEMSKU 2020./2021. GODINU NA
A JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

skih izvora u poljoprivredi“ s Agencijom za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, Zagreb, na iznos potpore od 842.975,00 kuna, 2. ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava K.K.OI.1.1.04. 0052 s Ministarstvom znanosti i obrazovanja, ukupne vrijednosti projekta 7.325.749,73 kuna, u iznosu prihvativih troškova u visini 7.270.050,90 kuna, od čega bespovratna sredstva iznose 5.089.138,20 kuna. Partneri su na projektu: Prehrambeno-tehnološki fakultet Osijek i Odjel za biologiju u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku; prof. dr. sc. Dragi Žagar, dekanu Fakulteta elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek, za potpisivanje dva ugovora kako slijedi:

1. ugovor za projekt „Robotska percepcija stvarnog svijeta: razumijevanje složenih scena“ s Hrvatskom zakladowm za znanost u vrijednosti 856.600,00 kuna,

2. ugovor za projekt „Metode za 3D rekonstrukciju i analizu krovičnih rana“ s Hrvatskom zakladowm za znanost u vrijednosti 1.432.500,00 kuna;

prof. dr. sc. Juri Miratu, dekanu Medicinskoga fakulteta Osijek za potpisivanje ugovora za projekt „NGS analiza transkriptoma MAIT i y&T limfocita: fenotip, funkcija i raznolikost TCR klonovala podlozi razvoja vulgarne psorijaze“ koji je u sklopu natječajnog programa „Uspostavni istraživački projekti“ s Hrvatskom zakladowm za znanost u vrijednosti 1.999.900,00 kuna.

PLAN UPRAVLJANJA LJUDSKIM RESURSIMA

• Senat je donio Plan upravljanja ljudskim resursima Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku u okviru raspoloživih sredstava u Državnom proračunu u 2020. godini za obračunsko razdoblje plaća na teret sredstava državnog proračuna 1912-2011.

Plan upravljanja ljudskim resursima Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u 2020. godini obuhvaća proračunsko razdoblje od prosinca 2019. do studenoga 2020. godine.

Plan je izrađen na temelju dostavljenih prijedloga znanstveno/umjetničko-nastavnih sastavnica i sastavnica Sveučilišta.

Plan obuhvaća razdoblje od prosinca 2019. do studenoga 2020. godine, tablice s Planom umirovljenja, zapošljavanja te napredovanja i zamjenskih zapošljavanja na teret sredstava državnog proračuna u 2020. godini prema mjesecima u 2020. godini.

Plan obuhvaća 154 napredovanja nastavnika i suradnika, odnosno 141,95, te 73 zamjenska radna mjesta, od toga 53, odnosno 32,90 znanstveno-nastavnih, nastavnih i suradničkih radnih mjesta te 20 radnih mjesta za nenastavno osoblje, od toga jedan viši tehničar i 1 tehničar te 18 radnih mjesta za stručno-administrativno tehničko i poslovno osoblje. U Planu su i četiri povećanja udjela radnog odnosa za 0,40 %.

Plan obuhvaća 61 stjecanje doktorata znanosti za asistente i predavače i nenastavno osoblje, odnosno uvećanje plaće za 15 % prema članku 30. Kolektivnog ugovora za znanost i visoko obrazovanje („Narodne novine“ 9/2019.).

Plan je izrađen u okviru raspoloživih sredstava u državnom proračunu u 2020. godini i obuhvaća napredovanja nastavnika i suradnika te većim dijelom zamjenska zapošljavanja na svim znanstveno/umjetničko-nastavnim sastavnicama i sastavnica Sveučilišta kako bi u jedinstvenom Planu upravljanja ljudskim resursima i u funkcionalno integriranom sveučilištu omogućili ravnomjeran razvoj u području ljudskih resursa.

VIJEST S FAKULTETA AGROBIOTEHNIČKIH ZNANOSTI

KAKO POVEĆATI ZAPOŠLJIVOST DOKTORANADA?

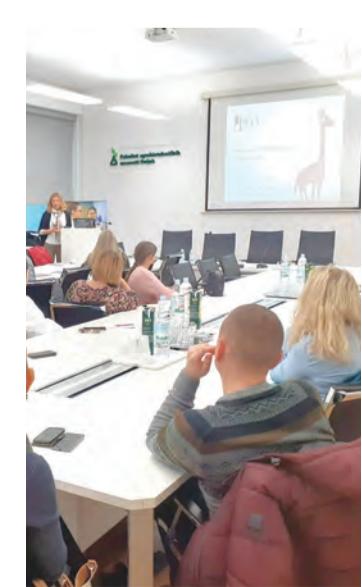
Zvonko ANTUNOVIĆ,
Maja NOVOSELEC

Dana 18. prosinca 2019. godine na Fakultetu agrobiotehničkih znanosti Osijek održana je radionica pod nazivom Kako povećati zapošljivost doktoranada?

Kako bi se povećala potencijalna zapošljivost i pospješio prijelaz na šire tržiste rada, potrebno je da doktorandi stječu širi raspon stručnih i osobnih kompetencija. Radionici su otvorili dekan fakulteta prof. dr. sc. Krinoslav Zmaić i prodekan za znanost i poslijediplomske studije prof. dr. sc. Zvonko Antunović. Prezentacije prisutnima su održale prof. dr. sc. Sunčica Oberman Peterka, prodekanica za nastavu i izv. prof. dr. sc. Julia Perić Ekonomskog fakulteta Osijek, Sveučilišta u Osijeku.

Važnost usavršavanja znanja i stjecanja kompetencija

Kroz interakciju i razgovorom sa doktorandima istaknule su važnost usavršavanja znanja i stjecanja kompetencija radi

PREDSTAVLJAMO IZABRANE INTERNE ZNANSTVENOISTRAŽIVAČKE PROJEKTE UNIOS-ZUP 2018 SVEUČILIŠTA U OSIJEKU

Za potporu projektu doc. dr. sc. Maje Varga Pajtler odobreno je 31 980 kuna

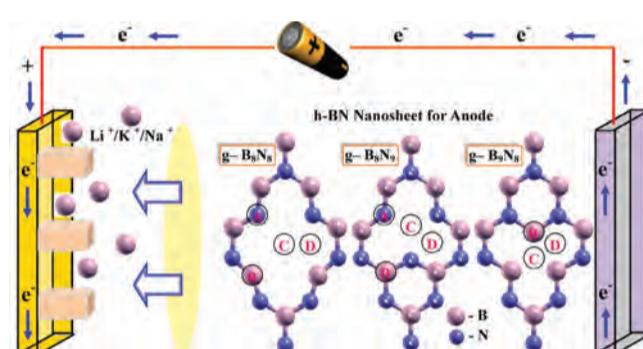
„Funkcionalizacija nanotrukica grafena i heksagonalnog borovog nitrida“

Maja VARGA PAJTLER

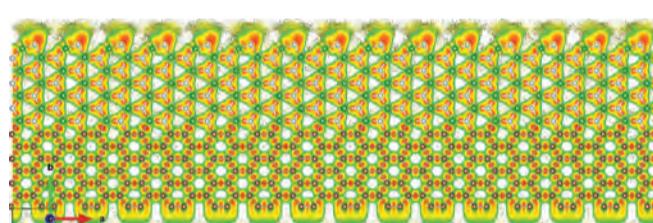
Istraživanje materijala ključan je čimbenik tehnološkog napretka. Visok udio moderne tehnologije pripada području elektronike, a s obzirom na sve veći broj električnih komponenti u uređajima, javljaju se zahtjevi za što manjin dimenzijama navedenih komponenti. Stoga najnovija istraživanja električnih uređaja uključuju dvodimenzionalne materijale, odnosno materijale čija je debljina tek nekoliko atoma.

Nakon što je 2004. uspješno sintetiziran prvi dvodimenzionalni materijal, grafen, počelo je intenzivno proučavanje njegovih svojstava eksperimentalnim i teorijskim metodama, ali i proučavanje ostalih dvodimenzionalnih materijala. Jedan od takvih jest heksagonalni borov nitrid.

Unutar projekta proučavan je heksagonalni borov nitrid s različitim defektima kao anodni materijal u ionskim baterijama pri čemu je potvrđeno da je jedna od predloženih struktura dobar kandidat za primjenu u baterijama s natrijevim i litijevim ionima. Rezultati tog dijela istraživanja objavljeni su u radu „Inquisitive Geometric Sites in h-BN Monolayer for Alkaline Earth Metal Ion Batteries“

Tri promatrane strukture heksagonalnog borovog nitrida s defektima

Nanotručka načinjena od lateralne heterostrukture grafena i borovog nitrida

(J. Phys. Chem. C 2019, 123, 19340-19346).

Poznato je da se na elektronska svojstva 2D materijala može uspješno utjecati promjenom geometrije, naprezanjem, primjenom električnog polja i slično te se trenutačan tijek istraživanja temelji na ispitivanju utjecaja geometrije nanotrukica grafena, heksagonalnog borovog nitrida i njihovih lateralnih

heterostruktura na elektronska i optička svojstva tih materijala. Slijedi i ispitivanje te uspoređivanje dopiranja i interkalacije nanotrukica različitim atomima radi pronalaska optimalnog dopanda za upotrebu nanotrukica u elektronskim primjenama. Očekuje se izravna primjena rezultata istraživanja u karakterizaciji funkcionaliziranih nanotrukica nakon sinteze.

Voditeljica projekta doc. dr. sc. Iva Buljubašić (lijevo) i suradnik red. prof. art. Davor Bobić

Suradnica izv. prof. dr. sc. Josipa Mijoč (lijevo) i voditeljica projekta doc. dr. sc. Iva Buljubašić

● Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku raspisalo je 5. travnja 2018. godine Interni natječaj za prijavu znanstvenoistraživačkih i umjetničkih projekata UNIOS-ZUP 2018.

Sveučilište je zaprimilo ukupno 119 projektnih prijedloga znanstveno-nastavnih sastavnica i umjetničko-nastavne/znanstvene sastavnice Sveučilišta u Osijeku. Senat je Sveučilišta 30. listopada 2018. donio Odluku o financiranju 38 znanstvenoistraživačkih i umjetničkih projekata znanstveno-nastavnih sastavnica i umjetničko-nastavne/znanstvene sastavnice Sveučilišta u Osijeku temeljem Internoga natječaja UNIOS-ZUP 2018 u okviru četiriju skupina projekata: Interdisciplinarni istraživački projekti (12), Istraživački projekti (9), Projekti s gospodarstvom (8) i Projekti mladih istraživača (9), u okviru ukupnoga fonda od 1,5 milijuna kuna u cilju poticanja znanstveno-

istraživačke djelatnosti na Sveučilištu. U nizu izdanja Sveučilišnoga glasnika, počevši od 43. broja (II. siječnja 2019.), predstavljamo tri znanstvenoistraživačka i umjetnička projekta.

U ovome broju predstavljamo tri projekta iz skupine projekata mladih istraživača: „Istraživanje utjecaja promocijskih aktivnosti na razvoj publike generacije Y nacionalnih i gradskih kazališta u Republici Hrvatskoj“ voditeljice doc. dr. sc. Ive Buljubašić (Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku); „Neutronska dozimetrija u modificiranim bunkerima visokoenergijskih linearnih akceleratora elektrona“ voditelja doc. dr. sc. Hrvoja Brkića (Fakultet za dentalnu medicinu i zdravstvo Osijek) te „Funkcionalizacija nanotrukica grafena i heksagonalnog borovog nitrida“ voditeljice doc. dr. sc. Maje Varge Pajtler (Odjel za fiziku Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku).

Za potporu projektu voditelja doc. dr. sc. Hrvoja Brkića odobreno je 32 500 kuna

„NEUTRONSKA DOZIMETRIJA U MODIFICIRANIM BUNKERIMA VISOKOENERGIJSKIH LINEARNIH AKCELERATORA ELEKTRONA“

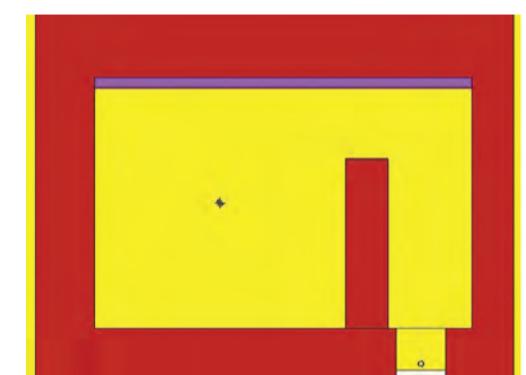
Hrvoje BRKIĆ

Visokoenergijski linearni akceleratori elektrona koji proizvode fotonike snopove koriste se u modernoj radio terapiji. Neželjena posljedica korištenja fotona visokih energija stvaranje je neutrona koji kontaminiraju radio terapijski snop. Zbog takvog kontaminiranog snopa, povećava se rizik pojave sekundarnih malignih oboljenja kod pacijenata u radio terapiji i doza zračenja koju prima medicinsko osoblje. Taj je problem izraženiji kada su takvi akceleratori postavljeni u bunkere s ograničenim prostorom, posebice kada su smješteni u prostoru prvotno namijenjene kobaltnim bombama. Grupa znanstvenika s Fakulteta za dentalnu medicinu i zdravstvo Osijek, Medicinskog fakulteta Osijek i KBC-a Osijek koja sudjeluje u tom projektu bavi se tom problematikom dugi niz godina i pri tome je ostvarila suradnju s drugim institucijama u Republici Hrvatskoj i s Medunarodnom agencijom za atomsku energiju (IAEA, eng. International Atomic Energy Agency).

Cilj je projektu ispitati neutronske dozne ekvivalentne oko medicinskih linearnih akceleratora elektrona i tako dobiti točan podatak o neutronske kontaminacije radio terapijskog snopa. Osim toga, tijekom projekta izraditi će se niz teorijskih modela temeljenih na Monte Carlo simulacijama u kojima će biti ispitane različite promjene u dimenzijama bunkera. Na taj će se način predložiti modifikacije bunkera nužne za smanjenje neutronske dozne ekvivalentne i dobiti algebarski izraz koji procjenjuje neutronske dozne ekvivalentne u neposrednoj blizini radio terapijskih bunkera.

Linearni akcelerator smješten u KBC-u Osijek

Tlocrt računalnoga modela bunkera izrađenog u Monte Carlo kodu

Za potporu projektu doc. dr. sc. Ive Buljubašić odobreno je 31 022,55 kuna

„Istraživanje utjecaja promocijskih aktivnosti na razvoj publike generacije Y nacionalnih i gradskih kazališta u RH“

Naslov projekta: Istraživanje utjecaja promocijskih aktivnosti na razvoj publike generacije Y nacionalnih i gradskih kazališta u Republici Hrvatskoj
Voditelj projekta: doc. dr. sc. Iva Buljubašić
Suradnici na projektu: red. prof. art. Davor Bobić; izv. prof. dr. sc. Josipa Mijoč; doc. dr. sc. Ivana Bestvina Bukvić i Ivana Jostb

Sastavnica: Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku

Vrijednost projekta: 31.022,55 kuna

Kategorija projekta: 4. Projekti mladih istraživača

Istraživanje utjecaja promocijskih aktivnosti na razvoj publike generacije Y nacionalnih i gradskih kazališta u Republici Hrvatskoj

OPIS PROJEKTA: U području marketinga u kulturi važan je rad u prikazivanju i populariziranju kulturnih i umjetničkih ostvarenja te poticanje kontaktova publike s umjet-

nošću, umjetničkim djelima institucijama kulture. Navedeno upućuje na potrebu istraživanja „udaljenosti proizvođača i potrošača“, a tržišni pristup kulturi nameće zahtjev poticanja potrošnje zbog veće ekonomski dobiti ili institucije čije proizvode prodaje (izložbu, predstavu i sl.). Promocijske aktivnosti (posebno nekonvencionalne aktivnosti) nailaze na „plodno tlo“ za primjenu jer kazališta u Republici Hrvatskoj trebaju kreativnu, niskobudžetu i zanimljivu promociju, ali također trebaju istražiti koje su to promocijske aktivnosti koje najviše privlače mladu publiku (posebice generaciju Y). Svako kazalište ima svoju misiju i viziju. Zadatak marketinga u kulturi, tj. promocijskih aktivnosti treba biti upoznavanje što većeg broja mogućih korisnika (sadašnjii i budući posjetitelji) sa spomenutom misijom i vizijom te privlačenja različitih skupina posjetitelja na kazališne predstave. Problematika znanstvenoga istraživanja ovoga projekta usmjerena

je na analizu primjene promocijskih aktivnosti u kazalištima u Republici Hrvatskoj te koje su to promocijske aktivnosti koje najviše privlače publiku u kazališta. Rezultat projekta bit će objavljeni znanstveni radovi u časopisima i međunarodnim konferencijama u autorstvu voditelja i suradnika projekta. Prva skupina koja je posebno izdvojena i promatrana u svojim motivima, navikama i životnom stilu, ali i za koju je ispitana uspješnost uloženih napora kazališta u privlačenje ciljane skupine posjetitelja, jest generacija Y. Za drugo istraživanje koje je usmjereni kazališnim djelatnicima u području marketinga razvijen je mjerni instrument koji je ispitana na stručnjacima iz područja marketinga zapošljenima u hrvatskim kazalištima. Projektni rezultati donose provedbu dva nacionala istraživanja te publiciranje znanstvenih radova i u časopisima i međunarodnim konferencijama u suautorstvu voditelja i suradnika projekta.

ZNANSTVENI KUTAK

NAJVEĆE OTKRIĆE TELESKOPOA MAGIC - konačno otkriveni fotoni najviših energija u provali gama-zračenja

DVA ČLANKA S REZULTATIMA ISTRAŽIVANJA GAMA-ZRAČENJA OBJAVLJENA SU U PRESTIŽNOM ČASOPISU NATURE

Dario HRUPEC

Gama-zračenje vrlo visokih energija putovalo je 4,5 milijarde svjetlosnih godina od kozmičkoga izvora GRB 190114C do zemaljskih teleskopa MAGIC gdje je otkriveno u siječnju ove godine.

Dugoočekivano i pomno pripremano otkrivanje toga signala omogućilo je razumijevanje mehanizma nastanka zračenja najviših energija u spektakularnim kozmičkim eksplozijama, zvanim provale gama-zračenja (engl. gamma ray bursts), koje su desetljećima slovile kao najveće zagonetke astrofizike. U dvama radovima objavljenim u prestižnom časopisu Nature sudjelovalo je 14 hrvatskih znanstvenika, a među njima i doc. dr. sc. Dario Hrupec s Odjela za fiziku Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

Provale gama-zračenja

Provale su gama-zračenja kratkotrajne i vrlo snažne emisije u gama-području koje se povremeno, u prosjeku jednom dnevno, nasume pojavljuju na nebu. Od prvoga otkrivanja jedne provale gama-zračenja, 1967. godine, pa iduća tri desetljeća provale gama-zračenja slovile su kao jedan od najvećih misterija astrofizike.

Kozmički izvor GRB 190114C

Godine 1997. nađena je prilično pouzdana potvrda da jednu vrstu provale gama-zračenja (GRB 190114C dogadaj je upravo te vrste) uzrokuje kolaps središta ogromne supernove, nazvane hipernova, pri čemu nastaje crna rupa. Većina čestica i zračenja pritom se ne emitira izotropno, jednakno u svim smjerovima, nego kolimirano, vrlo usmjereno, u obliku dvaju nasuprotnih mlazova plazme (engl. jets) koji se od središta eksplozije udaljavaju gotovo brzinom svjetlosti. Upravo su ti mlazovi razlog zašto se provale gama-zračenja, kao uostalom i kvazare, može opažati s najvećim udaljenosti. Kada su teleskopi MAGIC bili tek u fazi dizajna, prije više od 20 godina, maštalo se o mogućnosti otkri-

vanja provale gama-zračenja u području vrlo visokih energija. Tako bi se došlo do ključnih podataka za razumijevanje zagonetke koja je astrofizičare mučila već desetljećima. S obzirom na to da Čerenkovljevi teleskopi mogu opažati tek mali dio noćnoga neba, prema provale gama-zračenja mogu se usmjeriti tek na dojavu satelitskih detektora. S obzirom na kratkotrajnost provale gama-zračenja, reakcija zemaljskoga teleskopa mora biti što brža, a teleskop mora biti što pokretljiviji. Za konstrukciju teleskopa MAGIC, koji ima reflektor promjera 17 metara, korištene su stoga cijevi od ugljikovih vlakana, čvrste a lagane. Na taj je način ukupna masa velikoga teleskopa bila dovoljno

smanjena, a teleskop postao dovoljno pokretljiv - da se na satelitsku dojavu o provali gama-zračenja može preusmjeriti u desetak sekundi.

Satelitske dojave

Mnogo su puta teleskopi MAGIC reagirali na dojave satelita, ali je signal iz provale gama-zračenja bio preslab za otkrivanje. Onda se konačno dogodila jedna, za visokoenergijsku astrofiziku povjesna, provala gama-zračenja: 14. siječnja 2019. Datum je sađran u nazivu dogadaja, GRB 190114C. Slovo C znači da je taj GRB bio treći po redu, a prva dva su bili A i B, koji su satelitski detektori Swift i Fermi ope-

TELESKOPI MAGIC

- MAGIC je sustav dvaju Čerenkovljevih teleskopa koji se nalaze na opservatoriju Roque de los Muchachos na kanarskom otoku La Palma. Tim se teleskopima posredno opažaju kozmičke gama-zrake vrlo visokih energija zahvaljujući Čerenkovljevoj svjetlosti koju u atmosferi stvara pljusak nabijenih sekundarnih čestica. Pljusak nastaje kada u Zemljini atmosferu upadne primarna kozmička gama-zraka vrlo visokih energija nastala u dalekom ekstremnom okruženju poput neutronske zvijezde ili crne rupe. U međunarodnoj kolaboraciji MAGIC nalazi se oko 280 osoba iz 12 zemalja, među kojima je i Hrvatska. Naši su znanstvenici u MAGIC-u sudjelovali još u pripremnoj fazi, od 1998. godine. Hrvatska je formalnom članicom postala 2008. godine, a danas u MAGIC-u rade istraživači s pet hrvatskih institucija: FESB-a Sveučilišta u Splitu, FER-a Sveučilišta u Zagrebu, Odjela za fiziku Sveučilišta u Rijeci, Odjela za fiziku Sveučilišta u Osijeku te Instituta Ruđer Bošković u Zagrebu.

Zemaljski teleskopi MAGIC

zili taj dan. Nekoliko desetaka sekundi nakon dojave tih satelita s opažanjima su započeli i zemaljski teleskopi MAGIC. Online analiza upućivala je na veliko otkriće, no za pažljivu analizu, sve provjere, pisanje i prihvatanje članaka trebalo je još deset mjeseci. Javna objava dogodila se tek 20. studenoga 2019. Glavni je rezultat objašnjenje mehanizma emisije visokoenergijskih fotona u provale gama-zračenja.

ISTRAŽIVAČKI PROJEKT ČIJI JE NOSITELJ IZV. PROF. DR. SC. ZORAN TOMLJANOVIĆ (ODJEL ZA MATEMATIKU)

REDUKCIJA VIBRACIJA U MEHANIČKIM SUSTAVIMA

Spočetkom 2020. godine započeo je novi istraživački projekt Odjela za matematiku, Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku koji je financiran od Hrvatske zaklade za znanost. Ukupna vrijednost projekta je 867.500,00 kn.

Projekt pod nazivom Redukcija vibracija u mehaničkim sustavima, eng. Vibration Reduction in Mechanical Systems (VIMS) provodit će se od siječnja 2020. godine do prosinca 2023. godine. Projektni tim se sastoji od voditelja projekta izv.prof.dr.sc. Zorana Tomljanovića te suradnika prof.dr.sc.

Serkana Gugercina (Virginia Tech, SAD), doc.dr.sc. Ivane Kuzmanović Ivičić i doc.dr.sc. Suzane Miodragović sa Odjela za matematiku. U okviru ovog projekta planirano je zapošljavanje dva poslijedoktoranda te barem jednog doktorskog studenta.

Četiri istraživačke teme

Glavna tema projekta je analiza i redukcija vibracija u mehaničkim sustavima. Iako je analiza vibracija sustava tema koja je intenzivno proučavana u skorijim desetljećima, mnogi problemi su i dalje otvoreni. Slučaj kada nema vanjskog podražaja vodi do proučavanja homogenih sustava, a s druge strane postojanje vanjske sile vodi do proučavanja nehomogenog sustava.

U ovisnosti o prisustvu vanjske sile i primjenama, u ovom projektu proučavat će se četiri istraživačke teme. Konkretno, prva istraživačka tema je posvećena homogenom slučaju, druga istraživačka tema prou-

čava slučaj s danom vanjskom snagom dok se treća istraživačka tema bavi problemima kod kojih je jasno definiran ulaz i izlaz sustava. Dodatno, projekt sadrži posebnu istraživačku temu koja je posvećena

integraciji prve tri istraživačke teme, novim primjenama i analizama sustava koji dolaze iz problema u stvarnom životu, npr. iz auto industrije (potput problema kočionog diska), građevinskih konstrukcija (po-

Očekivani rezultati projekta

Istraživanje, kao i diseminacija i profesionalna usavršavanja na ovom projektu također će uspostaviti vezu između Odjela za matematiku na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i znanstvenih organizacija u inozemstvu.

Jedan od rezultata ovog projekta je i stvaranje međunarodno konkurentne i prepoznatljive istraživačke skupine koja je usmjerena na redukciju vibracija i njihovu primjenu. Aktivnosti i rezultati projekta mogu se pratiti na internet stranici projekta: vims.mathos.unios.hr.

VIJESTI SA SVEUČILIŠTA

Smart Grid Congress

U ORGANIZACIJI STUDENSKOG OGRANKA IEEE OSIJEK - ODJELA ZA ELEKTROENERGETIKU FAKULTETA ELEKTROTEHNIKE, RAČUNARSTVA I INFORMACIJSKIH TEHNOLOGIJA OSIJEK

IEEE Studentski ogranak Osijek,
Odjel za elektroenergetiku

Od 6. do 8. prosinca 2019. godine na Fakultetu elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek održan je prvi Smart Grid Congress u organizaciji studenckog ogranaka IEEE Osijek Odjela za elektroenergetiku na kojem je sudjelovalo 70-ak studenata iz Hrvatske, Srbije i Bosne i Hercegovine. Temu kongresa nije bilo teško odrediti jer živimo u vremenu i okruženju koje teži epitetu 'pametan', okružni smo pametnim telefonima i televizorima, automobili postaju sve pametniji i u bliskoj budućnosti će se sami moći i parkirati, a i mnogi svjetski gradovi teže postati 'smart city'.

Usvajanje koncepta pametnih gradova

Iako Hrvatska ima ukupno 128 gradova, potpuno usvajanje koncepta pametnih gradova dugotrajan je proces, a kako svaki proces kreće od manjih jedinica koje kad se realiziraju, tvore jednu veću cjelinu, tako je Studenski ogranak IEEE Osijek Odjela za elektroenergetiku ovim kongresom htio dati pregled projekata koji su danas aktualni u našoj zajednici i koji će jednog dana, sigurno doprinijeti realizaciji nekog većeg projekta. "Povećanje razvoja novih proizvoda i usluga koji proizlaze iz aktivnosti istraživanja i razvoja"

Nakon uvoda i pozdravnih govorova koje su održali prodekan za nastavu doc.dr.sc. Danijel Topić i predsjednica Studentskog ogranaka IEEE Odjela za elektroenergetiku u Osijeku Valentina Čosić, prvo je predavanje održao doc.dr.sc. Tomislav Capuder s FERIT-a. Predstavio je uspješne projekte s

LED rasvjeta - pametan izbor

Drugi dan započeo je zanimljivim predavanjem tvrtke Schrack na temu LED rasvjeta - pametan izbor koju je održao Igor Marković. Nakon toga studenti su imali priliku čuti dva domaća predavača s FERIT-a, koji su predstavili aktualne projekte na fakultetu u području elektroenergetike i Smart Grida: prof.dr.sc. Damir Šljivac predstavio je nekoliko projekata, od kojih treba spomenuti projekt Interreg CBC HR - SRB RESCUE - uspostava pametnih mikromreža javnih zgrada fakulteta i kliničkih bolnica i COST WECANet o integraciji postrojenja na morske valove u pametne mreže, a doc.dr.sc. Danijel Topić održao je predavanje na temu 5G za naprednu elektroenergetsku mrežu. Jurica Perko iz Regionalne energetske agencije Sjevere predstavio je novootvoreni Living lab Koprivnica, a Mate Lasić predstavio je projekt SINCROGRID te predstavio koncept Smart Grida iz perspektive HOPS-a.

Kako ne bi sve prošlo samo u predavanjima, navečer su studenti imali prilike se zabaviti i opustiti na Pub kvizu koji je organiziran za sve IEEE članove, ali i ostale studente koji su bili željni natjecanja. Ukupno je bilo 9 ekipa sto govorila su studenti učinkovitosti na javnim zgradama u prekograničnom području.

Humanitarna aktivnost

Osim stručnog dijela gdje su stečli najnovija znanja iz područja Smart Grida, studenti su imali sudjelovali i na Adventu u Tvrđi kako bi gosti upoznali i grad Osijek. Još jedan dio kongresa koji treba svakako pohvaliti jest i humanitarni dio. Studenti su tijekom kongresa prikupili i darovali hranu Caritasovom Centru za prihvat beskućnika u Osijeku te tako obradovali i usrećili one kojima je to najpotrebnejše.

Premašena očekivanja

S obzirom da je kongres organiziran po prvi put, očekivanja su premašena, a studenti su uspjeli razmijeniti ideje, povezati se s kolegama iz drugih ogrankova, ali i s predstavnicima gospodarstva.

Kongres je poprimio, osim edukativnog i tehničkog karaktera, i onaj humanitarni na što su u Studenskom ogranaku IEEE Odjela za elektroenergetiku u Osijeku iznimno ponosni.

Najveće pohvale za organizaciju svakako idu studentima, ali isto tako i profesorima, asistentima i osoblju FERIT-a bez čije pomoći isto tako ne bi bilo moguće ovo sve organizirati. Bitno je spomenuti i sponzore koji su nesrebičnim donacijama odlučili podržati ovaj projekt i tako pomogli da njegova realizacija bude što bolja.

Zahvalje idu prvo FERIT-u koji je ustupio prostor i za svu podršku oko početka organiziranja i onaj početni vjetar u ledu, ali i HOPS-u, Energetskom Institutu Hrvoje Požar, tvrtki Ericsson Nikola Tesla, Hrvatskoj komori inženjera elektrotehnike, tvrtki Schrack Tehnik, Studentskom zboru Sveučilišta J.J. Strossmayera u Osijeku, Nestleu, Osječkoj pivovari, Turističkoj zajednici grada Osijeka, NK Osijeku te Osječko-Baranjskoj županiji.

3. NOĆ ZNANOSTI NA PTFOS-u

ČAROLIJA U PROSINCU

Natalija VELIĆ, Sandra BUDŽAKI

Kao i prethodne dvije godine, Prehrambeno-tehnološki fakultet Osijek u prosincu je organizirao aktivnost popularizacije znanosti pod nazivom Noć znanosti na PTFOS-u, koja je bila izuzetno dobro posjećena. 3. Noć znanosti na PTFOS- udržana je 6. prosinca 2019. godine u prostorima Fakulteta. Profesori, asistenti, istraživači i studenti Fakulteta osmisili su niz zanimljivih radionica i predavanja, koji ma je cilj popularizacija znanosti, odnosno približavanje i prilagodavanje znanstvenih sadržaja STEM područja učenicima srednjih i osnovnih škola, ali i ostaloj zainteresiranoj publici. Više od 500 posjetitelja koji su sudjelovali u devet ovogodišnjih radionicu i tri interaktivna predavanja, govori u prilog činjenici kako interes za ovakvim događanjima ne slabii.

U sklopu radionica posjetitelji su kušali vodu za piće pročišćenu primjenom različitih tehnologija (Njezino veličanstvo voda), saznali kako nastaje med i zašto je zdrav (Blago iz košnice) tekako se prave čokoladne slastice (Slatki okus znanosti). Nadalje, kroz dvije radionice saznali su kako izraditi prirodne sapune i kozmetiku za muškarce (Božićna sapunomanija, Prirodna kozmetika za muškarce - jer i mi to zaslužujemo!).

3. Noć znanosti na PTFOS-u održana je uz finansijsku potporu za programe popularizacije znanosti u 2019. godini Ministarstva znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske.

TERA sudjeluje u aktivnosti organiziranoj u okviru hrvatskog predsjedanja Vijećem EU

Finalisti natjecanja Budi uzor® 2019. na savjetovanju Svjetske banke za program Slavonija, Baranja i Srijem

Nakon sudjelovanja u finalu natjecanja Budi uzor® 2019., finalisti nastavljaju sa sudjelovanjem u izvannastavnim aktivnostima te se dodatno usavršavaju u području poslovnog planiranja i promicanja svoje struke kroz napredne tehnologije. TERA sudjeluje u aktivnosti organiziranoj u okviru hrvatskog predsjedanja Vijećem EU te poziva poslovnu, obrazovnu i istraživačku zajednicu na EIT Awareness Day koji se održava u Zagrebu, 24. veljače 2020. godine.

DOGAĐANJA NA FAKULTETU ELEKTROTEHNIKE, RAČUNARSTVA I INFORMACIJSKIH TEHNOLOGIJA OSIJEK

Gostujuće predavanje Ivana Ivkovića, dipl. ing. el., univ. spec. oec.

Na FERIT-u Osijek u okviru kolegija na petoj godini smjera Elektroenergetika iz predmeta „Zaštita u elektroenergetskom sustavu“ nositelja prof.dr.sc. Srete Nikolovskog, redovitog profesora u trajnom zvanju, održano je gostujuće predavanje Ivan Ivković, dipl. ing. el., univ. spec. oec. iz tvrtke ABB na temu „Novi trendovi u zaštiti i automatizaciji elektrodistributivnih sustava“ u petak 10.

siječnja 2020. u prostoriji 0.20 u 11 sati. Prikazana je najnovija oprema serije RELION za zaštitu distribucijskih mreža, generatora, transformatora i drugih elemenata EES-a. Videoprezentacija uključila je i aktualne trendove iz ABB programa, i to sustava za punjenje električnih automobila koje je HEP ugrađao u Hrvatskoj. Prikazana su najnovija dostignuća iz oblasti pametnih gradova (Smartcities) i najnovija rješenja i informatički proto-

koli u sustavu srednjenačkih transformatorskih stanica. ABB je u vrhu, među dvije do tri najjače kompanije, uz SIEMENS i Schneider Electric u tom području. Bilo je nazočno 30-ak studenata, nekoliko profesora i predstavnika HEP ODS-Elektraljovine Osijek i HOPS PrP Osijek. Time se nastavlja tradicija i pozivanje FERIT-a s najvećim tvrtkama iz oblasti ICT-a i elektroenergetike među kojim je svakako ABB jedna od važnijih.

RAZGOVOR

Dino Mataz

Profesor hrvatskog jezika i književnosti te povijesti

Zašto nebo plače? Možda bolje da se svi zapitamo tko to plače nad Papukom?

„NAD PAPUKOM NEBO PROPLAKALO“ KNJIŽEVNI PRVIJENAC
DINE MATAZA

Tamara MAZUR

Obudućim djelima i suradnjama autor je ostao tajanstven, no istaknuo je potrebu stalnih istraživanja o navedenim i sličnim temama kada je broj suvremenika tih događaja još uvijek velik. Osim toga, autor je pozvao i druge mlađe kolege da se odvaže istraživati i na takve načine, osobito kada je riječ o lokalnoj povijesti.

▼ Molimo Vas da se ukratko predstavite.

Profesor sam hrvatskog jezika i književnosti te povijesti. Bivši sam student Filozofskoga fakulteta pri Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Trenutačno radim kao profesor povijesti u Srednjoj školi „Stjepan Ivšić“ u Orahovici. Za vrijeme studentskih dana pojavila se zainteresiranost za proučavanjem lokalne povijesti i to poglavito u razdoblju početaka demokratskih promjena u Hrvatskoj i u razdoblju Domovinskoga rata. Došavši u posjed pojedinih VHS kaseta s arhivskim videomaterijalom, intenzivno sam krenuo priključiti arhivsku gradu vezanu uz to vrijeme te je tako zapravo krenulo; prvo amaterski dokumentarni film „Orahovica u Domovinskom ratu“ pa onda roman „Nad Papukom nebo proplakalo“.

▼ Kako je studij povijesti utjecao na Vaša dosadašnja djela te jeste li (i kako) suradivali s profesorima s Odsjeka za povijest te studentima?

Moram naglasiti kako me je studij povijesti naučio kako od fragmenata i komadića povijesti stvoriti suvusu priču i sustavno djelo.

Tu moram posebno zahvaliti svojim profesorima koji su mi predavali i koji su me vo-

dili svojim savjetima i potporom. Tu prvenstveno mislim na svoju mentoricu, docentku Sladanu Josipović Batorek, profesora, odnedavno doktora znanosti, Luku Pejiću te docentu Domagoju Tomasu. Smatram da su to ljudi od kojih svi mogu mnogo toga naučiti, ali samo ako žele.

▼ Tijekom predstavljanja knjige „Nad Papukom nebo proplakalo“ spomenuta su i neka druga Vaša djela. Možete li reći nešto više o dokumentarnim filmovima koje ste snimili?

Da, kao što sam već i napomenuo, osim pisanjem, bavim se i snimanjem amaterskih filmova na temu Domovinskoga rata. Zašto naglašavam kategoriju „amaterski“?

Naime ne mogu reći da sam profesionalac u poslovima video i audiointerface tako da se ne mogu ni pohvaliti nekom visokom kvalitetom dokumentarnih filmova, no njihova je bit ionako sasvim drugačija. Mlade naraštaje uvijek je lakše privući filmom, da tim putem uče, tako

da je u pitanju savršen način da mladim naraštajima približim tu temu na što „bezboljniji“ način. Osim prvijenca „Orahovica u Domovinskom ratu“, autor sam dokumentarnih filmova „Krvavi četvrti“ koji opisuje tragediju sela Četeškovac, Balinci i Čojlug; „Garnizon Našice“ kojim, arhivskim materijalom, podsjećam na zauzimanje vojarne u Našicama u rujnu 1991. godine te „Voćin“, film simboličnog naziva koji opisuje tragediju mesta Voćin iz prosinca 1991. godine.

▼ Zašto je naslov Vašeg književnog prvijenca upravo „Nad Papukom nebo proplakalo“?

Razlog se tomu naslovu krije iza naslova jednoga poglavlja „Rujanska kiša“. Mnogo me ljudi pita zašto nebo plaće, no mislim da to nije dobro pitanje. Možda bolje da se svi zapitamo tko to plaće nad Papukom? Pitanja je bezbroj, ideja je mnogo, no sve u svemu, toplo preporučujemda svi koje zanima što se krije iza naslova pročitaju knjigu.

▼ Koja je i kakva Vaša motivacija, što Vas je ohrabrilosapisati roman?

Moram priznati da prije ovog romana nisam bio čovjek od pera. Dugo sam skupljao hrabrosti započeti, no onda sam shvatio da ako ne počnem i ne probam, neću napraviti ništa. Motivacija je ležala (i leži još uvijek) u svim tim pričama i anegdotama hrvatskih branitelja te moram naglasiti da sam presretan što su te priče, koje nisu našle svoje mjesto u dokumentarnom filmu, pronašle svoje mjesto na papiru gdje će ostati zauvijek.

▼ Imate li planova za neka buduća djela o Orahovici ili možda kojem drugom slavonskom mjestu?

Planova je o Orahovici pregršt, no s druge strane financije su kočnica koja odgada realizaciju tih projekata. U većini slučajeva posežem u svoj džep kako bih financirao sve te projekte pa sam presretan kad netko prepozna trud i pripomogne u realizaciji. Moram napomenuti kako mi nimalo nije žao uloženoga jer emocionalna je nagrada kudikamo veća. Trenutno sam u fazi izrade još dvaju dokumentarnih filmova o orahovačkim braniteljima koji su prošli kroz ratne strahote u Vukovaru te o prvoj crti obrane bivše Općine Orahovica u selu Humljanima.

▼ Sto biste poručili mlađima, osobito studentima, kada je u pitanju bavljenje onim što je Vas poziv i kako biste motivirali druge kolege povjesničare da slijede Vas put?

Budite ustrajni, radite, budite disciplinirani i izbjijte si iz glave frazu „Ja to ne mogu!“. Svi možemo sve - ako hoćemo. Od deset ljudi uvijek ćete naići na njih troje koji će cijeniti Vaš rad i koji će Vam u svemu tome pomoci. Istražujte i bavite se onim što volite te stvarajte nešto što će ostati mladim naraštajima.

Na Filozofском fakultetu Osijek

Održano je predstavljanje knjige „Nad Papukom nebo proplakalo“

U srijedu 4. prosinca 2019. godine na Filozofском fakultetu Osijek održano je predstavljanje knjige „Nad Papukom nebo proplakalo“. Predstavljanje knjige organizirala je Alumni udruženje Filozofskog fakulteta Osijek u suradnji s udruženjem studenata povijesti ISHA Osijek, a uz pokroviteljstvo Studentskog zbora Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Upravo je knjiga „Nad Papukom nebo proplakalo“ književni prvijenac Dine Mataza koji je na Filozofском fakultetu Osijek završio diplomski dvopredmetni studij hrvatskoga jezika i književnosti te povijesti, oboje nastavničkog smjera. Praktički se može reći da ne čudi stvaralaštvo u tome smjeru budući da je autor knjige i diplomirao na temu „Vojnostrateška važnost podravskog pravca za vrijeme Drugog svjetskog i Domovinskog rata s posebnim osvrtom na bivše općine Orahovica i Podravsku Slatinu u vremenu 1941./1944. te 1990./1992.“, a osim toga snimio je amaterski dokumentarni film „Orahovica u Domovinskom ratu“. Upravo je, u suradnji s ISHA-om Osijek, organizirao i javnu projekciju navedenog filma što itekako potvrđuje trajna nastojanja učiniti javnosti dostupnijim sve moguće uvide u načine življjenja i ratovanja u mnogim slavonskim mjestima, a osobito u Orahovici. Navedeno u prilog govori i to da je mladi magistar edukacije hrvatskoga jezika i književnosti te povijesti potom snimio još dva dokumentarna filma; „Krvavi četvrti“ te „Voćin“. Predstavljanje je započelo pozdravim govorom Tamare Mazur koja se skupu obratila uime Alumni udruženje te predstavila izlagče. Usljedilo je obraćanje autora knjige te obraćanje lek-

impressum

•Uprava: Bojan DIVJAK (predsjednik), Ivan ŠIMIĆ, (član) •Glavni urednik: Bojan DIVJAK •Uredištvo Sveučilišnog glasnika: prof. dr. art. Robert RAPONJA, Tomislav LEVAK, mag. cult., dr. sc. Damir ŠPANIĆ, Lidija Getto, prof. univ. spec. mr. sc. Dragica STEINDL, Kristina KOVAČEVIĆ, Maša NIKOLIĆ •Lektor: doc. dr. sc. Borko BARABAN •Fotografije: Davor KIBEL, Gojko MITIĆ, Gordan PANIĆ, Zdenko PUŠIĆ, Josip ŠERI, Željko ŠEPIC, Andrea ILAKOVAC i arhiva Glasa Slavonije

•Grafički urednik: Ivana KAINZ •Grafička priprema: Odjel grafičke pripreme •Voditeljica marketinga: Marina KRIVIĆ

Lidija GETTO

Ucilju što kvalitetnijega odgovora na izazove internacionalizacije u znanosti i nastavi, dio međunarodnih aktivnosti Sveučilišta u Osijeku realizira se od akademске 2008./2009. u sklopu programa Erasmus. Podsjetimo, Erasmus+ najveći je program Europske unije za obrazovanje, ospozobljavanje, mlade i sport, a nudi mogućnost međunarodne mobilnosti za pojedince te međunarodne suradnje za organizacije.

Na temelju Erasmus povelje i provedenog natječaja Sveučilište u Osijeku ostvaruje Erasmus mobilnost studenata, nastavnika i administrativnog osoblja. Pravilnikom o Erasmus programu međunarodne mobilnosti pobliže se određuje provedba Erasmus programa međunarodne mobilnosti kao i osnovna načela mobilnosti odlaznih i dolaznih studenata, odlaznog i dolaznog (ne)nastavnog osoblja na Sveučilištu u Osijeku.

U ovoj akademskoj godini Sveučilište u Osijeku ima 546 Erasmus+ potpisanih ugovora s partnerskim ustanovama u tridesetak zemalja s kojima se u suradnji odvija međunarodna razmjena te više od 700 kolegija na engleskom jeziku koji su namijenjeni Erasmus+ studenatima.

U prošloj akademskoj godini u odlaznoj mobilnosti u svrhu studijskog boravka sudjelovalo je 119 studenata s četrnaest nastavnica Sveučilišta u Osijeku, a najveći broj odlaznih mobilnosti u akademskoj godini 2018./2019. u toj kategoriji ostvarili su studenti Filozofskoga fakulteta, Ekonomskoga fakulteta i Akademije za umjetnost i kulturu. U istom razdoblju u akademskoj godini 2018./2019. na stručnu praksu odlaze 83 studenata s četrnaest nastavnica što je u odnosu na prethodnu akademsku godinu gotovo dvostruko povećanje mobilnosti. Najveći broj odlaznih mobilnosti u svrhu obavljanja stručne prakse u spomenutom razdoblju ostvarili su studenti Medicinskoga, Filozofskoga i Ekonomskoga fakulteta.

Nastavno i administrativno osoblje može sudjelovati u programu Erasmus+ i to u svrhu održavanja nastave i stručnoga usavršavanja u trajanju od dva dana do dva mjeseca. Najveći broj mobilnosti u akademskoj godini 2018./2019. ostvarili su djelatnici Filozofskoga fakulteta, Fakulteta agrobiotehničkih znanosti i Fakulteta elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija. U spomenutom razdoblju, kao i prethodnih godina, (ne)nastavno osoblje ostvaruje visok udio mobilnosti u području stručnoga usavršavanja na inozemnim partnerskim sveučilištima (81,40 %), a tek 18,60 % nastavnika odlučuje se za održavanje nastave na inozemnim sveučilištima.

U usporedbi s ostvarenom odlaznom mobilnošću studena-

ta Sveučilišta u Osijeku u akademskoj godini 2017./2018., tijekom koje je realizirano 115 odlaznih mobilnosti, u akademskoj godini 2018./2019. vidljiv je znatan porast odlazne mobilnosti; realizirane su 202 odlazne mobilnosti studenata osječkoga Sveučilišta. Trend porasta odlaznih mobilnosti studenata i (ne)nastavnoga osoblja u posljednjih šest godina u skladu je s ciljevima Strategije Sveučilišta u Osijeku.

Za daljnju internacionalizaciju Sveučilišta u Osijeku veliku važnost ima i jačanje dolazne mobilnosti studenata i nastavnika. U tom smislu možemo se povoljiti sve većim brojem stranih studenata koji se odlučuju studirati na osječkom Sveučilištu u okviru programa Erasmus+. U osmoj godini organiziranja dolazne mobilnosti devedeset i šest stranih studenata studiralo je na trinaest nastavnica osječkoga Sveučilišta, i to ukupno 96 studenata, a gotovo polovica Erasmus studenata dolazi sa sveučilišta iz Turske, Poljske, Sjeverne Makedonije i Španjolske.

● „U sklopu Erasmus+ programa mobilnosti nastavnog osoblja proveo sam 47 dana na Odsjeku za računarsku tehniku i računarske komunikacije Fakulteta tehničkih nauka (FTN) u Novom Sadu. U sklopu svojeg boravka na FTN-u održao sam 36 sati nastave na diplomskom studiju vezane uz područje digitalne obrade slike i videa za primjenu u autonomnim vozilima. Osim nastavnih aktivnosti, navedeno razdoblje mobilnosti iskoristio sam za stručno usavršavanje i praćenje rada kolega s FTN-a na aktivnim znanstvenim i stručnim projektima. Kada je riječ o nastavnom procesu, uvezši u obzir činjenicu da su predznanja studenata na dosta visokoj razini budući da gotovo svi studenati već rade u odgovarajućim tvrtkama, održavanje nastave za te studente za mene je predstavljao poseban izazov. Ukupno gledano, provedenim aktivnostima u sklopu te mobilnosti smatram da sam stekao nova vrijedna iskustva i unaprijedio vlastite kompetencije za održavanje nastave i stručni rad u području obrade slike za autonomna vozila. Također, usput sam kroz druženje sa studentima i kolegama s FTN-a povećao i znanja vezana uz društvena i kulturna pitanja te povećao mrežu mogućih suradnika u budućem znanstvenom, stručnom i nastavnom radu. Očekujem da će mi to pomoći da svoj posao na vlastitoj instituciji obavljam kvalitetnije i tako doprinesem stvaranju boljega okruženja u matičnom gradu.“

Jačanje mobilnosti nastavnog i nenastavnog osoblja

● U posljednje dvije akademске godine sve je veće zanimanje naših nastavnika i administrativnog osoblja za program Erasmus+. Podsjetimo, program dolazne mobilnosti za nastavno i nenastavno osoblje započeo je na Sveučilištu u Osijeku prije devet godina, točnije u akademskoj 2011./2012. godini. U akademskoj 2018./2019. godini nastavu je održalo 59 profesora na deset nastavnica Sveučilišta u Osijeku, a u svrhu stručnoga usavršavanja u navedenom razdoblju realizirana je dolazna mobilnost pedeset i dvije osoba na devet nastavnica i u Rektoratu Sveučilišta u Osijeku. Najveći broj dolaznih mobilnosti ostvarili su nastavnici i nenastavno osoblje iz Rumunske, Poljske,

Turske, Mađarske i Španjolske.

NAŠA ERASMUS ISKUSTVA

**Mario Vranješ,
Fakultet elektrotehnike,
računarstva i
informacijskih
tehnologija Osijek**

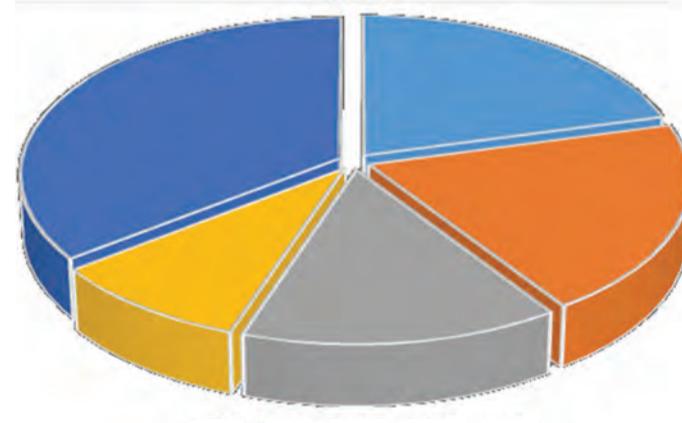
TEMA BROJA

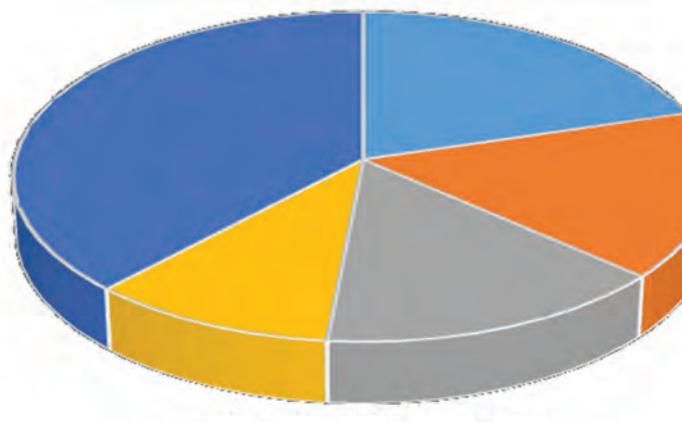
ERASMUS MOBILNOST NA SVEUČILIŠTU U OSIJEKU AKADEMSKOJ 2018./2019.

JAČANJE MOBILNOSTI NASTAVNOG I NENASTAVNONOG OSOBLJA

Erasmus+ dolazna mobilnost studenata u 2018./2019.

Erasmus+ odlazna mobilnost studenata u 2018./2019.

Erasmus+ dolazna mobilnost (ne)nastavnog osoblja u 2018./2019.

Tablica 4.

UNIOS znanstveno-nastavna; umjetničko-nastavna sastavnica	akademска godina 2018./2019.		UKUPNO
	održavanje nastave	stručno usavršavanje	
Rektorat	0	26	26
Fakultet agrobiotehničkih znanosti	7	10	17
Filozofski fakultet	14	2	16
Akademija za umjetnost i kulturu	10	1	11
Strojarski fakultet u Slavonskom Brodu	6	5	11
Prehrambeno-tehnološki fakultet	7	2	9
Ekonomski fakultet	6	0	6
Građevinski i arhitektonski fakultet	4	1	5
Fakultet za dentalnu medicinu i zdravstvo	1	2	3
Fakultet elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija	3	0	3
Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti	1	2	3
Katolički bogoslovni fakultet u Đakovu	0	1	1
UKUPNO	59	52	111

BILNOST U OSIJEKU U /2019. GODINI

SOBLJA NA SVEČILIŠTU U OSIJEKU

Marija Sabo,
Odjel za matematiku

„Do sada sam u okviru Erasmus programa boravila stručnim skupovima (Erasmus Staff Week) na trima različitim sveučilištima: Slovak University of Technology u Bratislavi, Freie Universität u Berlinu i Karlstadt Universitt u Karlstadtu. Moja su iskustva vrlo pozitivna i protekla su bez ijedne neugodnosti. Upoznala sam kolege iz doslovce cijelog svijeta. Svaka je mobilnost prilika za učenje nečeg novog, razmjenu

iskustva s kolegama i predstavljanje svoje institucije i zemlje. Život i rad u višekulturnom okruženju neprocjenjivo je iskustvo i neograničeno zadovoljstvo. Sa strahom sam na pitanje odakle dolazim odgovarala: iz Hrvatske - misleći pritom da nisu čuli za nas. Baš suprotno. Gotovo svi znaju za naše more, prirodne ljepote i športske uspjehe. Na Frei Universitetu studira 70-ak studenata iz Hrvatske, u Karlstadtu je hrvatski jezik jedan od pet važnijih manjinskih jezika, u Bratislavi gotovo da nema oso-

Nastava hrvatskoga jezika za studente u programu Erasmus+

5TH INTERNATIONAL STAFF WEEK

U cilju daljnje internacionalizacije Sveučilišta u Osijeku te jačanja dolazne mobilnosti administrativnog osoblja, koje radi na poslovima razmjene studenata i nastavnika, Rektorat Sveučilišta petu je godinu zaredom domaćin međunarodnoga stručnog skupa na naslovljenog International Staff Week. Skup organizira Služba za međunarodnu suradnju Sveučilišta u Osijeku. Tako je i tijekom 2019. godine održan 5th International Staff Week na kojem je sudjelovalo tridesetak kolega s partnerskih sveučilišta zemalja Europe. Tijekom skupa održano je mnogo predavanja koja su tematski vezana uz sveučilišnu međunarodnu suradnju i internacionalizaciju. Važno je podsjetiti da je Sveučilište u Osijeku na dobrom putu uključivanja u europske trendove u visokom obrazovanju, prije svega u odnosu na studijske programe na stranom jeziku, te sudjelovanje u organizaciji međunarodnih skupova koji osim znanstveno-istraživačkih postignuća promiču kulturu i kulturnu baštinu Republike Hrvatske. U tom kontekstu profesori Sveučilišta u Osijeku održali su nekoliko tematskih predavanja.

be koja nije ljetovala u Hrvatskoj. Na svim boravcima primljena sam vrlo srdačno i s velikim zanimanjem. Erasmus iskustvo obogatilo me na mnogo načina, kao osobu. Nakon svega naučila sam više cijeniti neke prednosti života u Hrvatskoj. Sa svakog Erasmusa vraćala sam se puna srca i samo s jednom mišljom: Kamo ću ići iduće godine? Uloženo vrijeme svakako se višestruko isplati.“

Laura Merz, Johannes Gutenberg University Mainz, Njemačka

„Dolazak u Osijek moje je prvo Erasmus iskustvo i tako sam sretna što sam došla ovdje. Iako mi je u početku bilo teško pronaći smještaj, svi ljudi koje sam upoznala bili su prijateljski raspoloženi, spremni pomoći i pošteni. Vrlo brzo počela sam se osjećati ugodno. Moj buddy postao mi je najbolji prijatelj te mi je pomagao s organizacijom. ESN tim ulaze mnogo truda kako bi se Erasmus studenti osjećali dobrodošlima i to je nešto što vrlo cijenim. Vrlo brzo stekla sam mnogo prijatelja iz cijele Europe i preko ocean-a. Erasmus nije samo odlična prilika za upoznavanje druge kulture, već i za promišljanje o sebi. Nikad neću zaboraviti nevjerojatne trenutke provedene sa sjajnim ljudima, kao ni izlete, avanture i zanimljive razgovore. Htjela bih potaknuti sve koji imaju mogućnost ići na Erasmus - prihvativite ju i uživajte!“

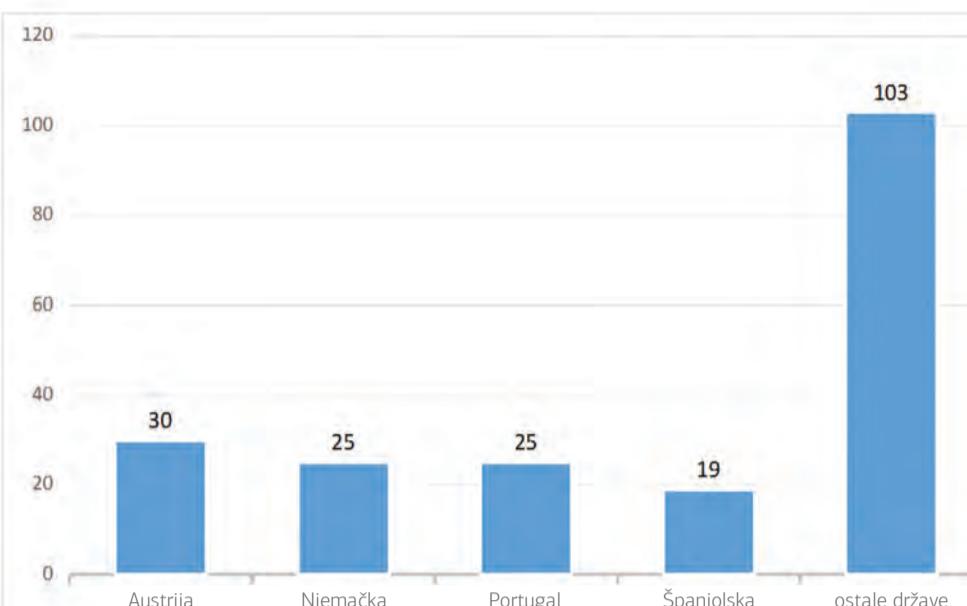
**Zuzana Petrovičova,
Tomas Bata University Zlin, Česka**

„Kad se dan odlaska u potpuno nepoznatu državu u kojoj ne poznaješ nikoga približava, postaneš uznemiren i uzbuden u isto vrijeme. Jesi li učinio dobru stvar kad si se prijavio na Erasmus? Prvi su dani teški. Sam si, zbumen i nitko ne govori tvojim jezikom. Upoznaš mnogo novih ljudi i moraš shvatiti tko su oni pravi za tebe. Kad ih pronađeš, možeš stvarno početi uživati u svemu. Putovanja, upoznavanje novih ljudi i još malo putovanja. Kad pomisliš na povratak kući, postaneš nemiran jer ne želiš da sve završi tako brzo.“

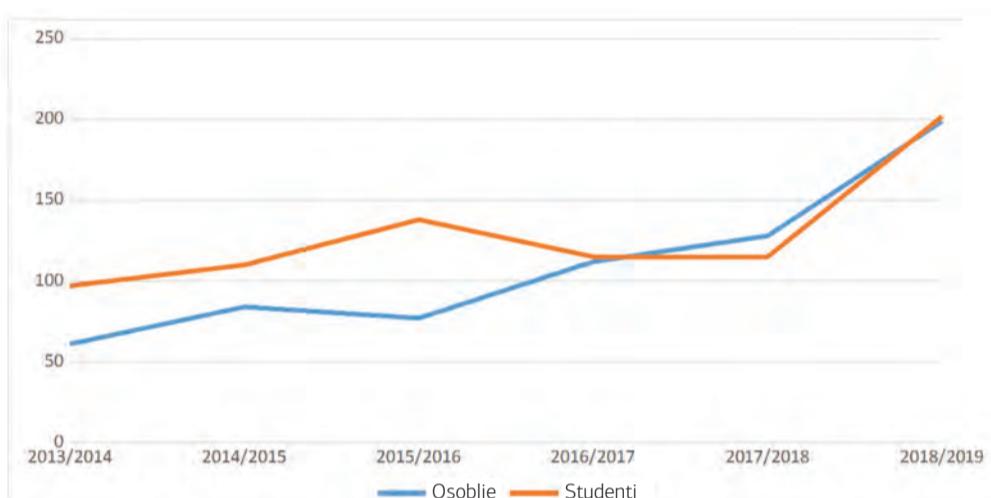
Nastava hrvatskoga jezika za studente u programu Erasmus+

U kontekstu jezične politike, slijedeći ustaljenu praksu partnerskih sveučilišta koja imaju dugogodišnje iskustvo u program Erasmus+, Sveučilište u Osijeku organizira nastavu hrvatskoga jezika za strane studente. Iako nastava hrvatskoga jezika nije obvezna, nastavu pohadaju u pravilu svi dolazni Erasmus studenti što dokazuje veliko zanimanje stranih studenata za učenjem hrvatskoga jezika i upoznavanjem hrvatske kulture. Nastava se održava u Rektoratu Sveučilišta u Osijeku u suradnji s Filozofskim fakultetom u Osijeku. Studenti imaju šest nastavnih sati tjedno, a polaganjem završnog ispita ostvaruju 6 ECTS bodova.

Erasmus+ odlazna mobilnost studenata prema državama

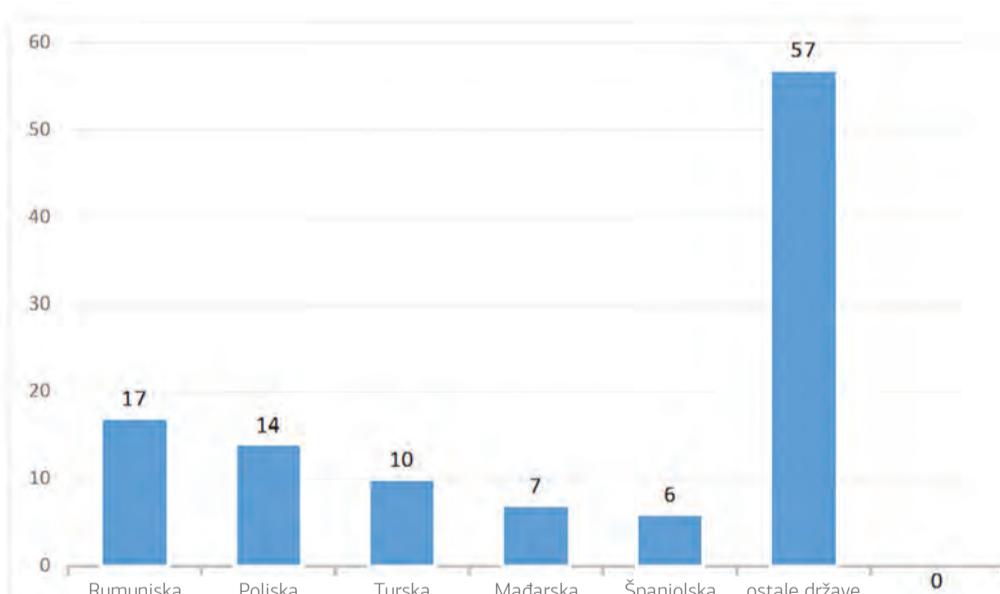

Erasmus+ odlazna mobilnost studenata i (ne)nastavnog osoblja u razdoblju 2013./2014. - 2018./2019.

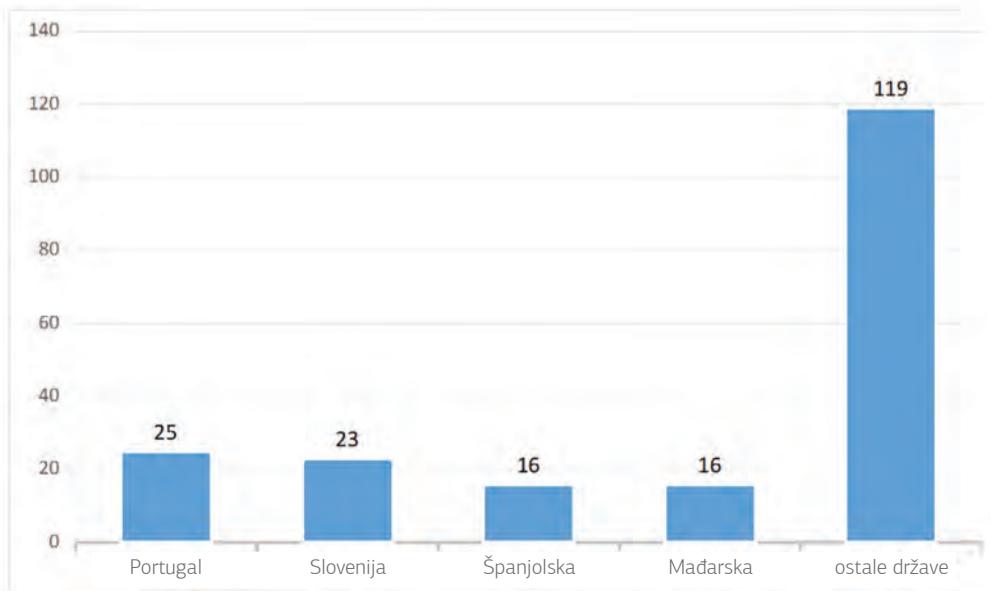

Erasmus+ dolazna mobilnost (ne)nastavnog osoblja prema državama

Grafikon 5.

Erasmus+ odlazna mobilnost (ne)nastavnog osoblja prema državama

Jure MIRAT

Za nekoliko dana otvara se Natječaj za upis prvoga načrtaja studenata na integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studijski program Medicina na njemačkom jeziku. Predodabir i odabir studenata bit će obavljen tijekom akademske godine, a nastava prve godine započinje 1. listopada 2020. godine, odnosno 2020./2021. akademske godine. Prijamni će ispiti biti organizirani na dvjema lokacijama - u Berlinu i Münchenu. Nakon izbora kandidata na temelju rang liste i predviđenih uvjeta o studiranju, predviđen je upis 60 studenata.

Taj je studijski program osmišljen na osnovi spoznaja o potrebi inoviranja i osvremenjivanja nastavnih sadržaja, praćenja zahtjeva šire društvene zajednice kao i temeljem brojnih kontakata i razgovora s kolegama s drugih hrvatskih i inozemnih sveučilišta. Integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij Medicina na njemačkom jeziku Medicinskog fakulteta Osijek temelji se na suvremenim stručnim programima hrvatskih i europskih sveučilišta. Sadržajno je i kvalifikacijski usporediv s programima ostalih hrvatskih sveučilišta i usporediv sa studijima medicine pojedinih europ-

NOVI STUDIJSKI PROGRAM MEDICINSKOGA FAKULTETA OSIJEK

Integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij Medicina na njemačkom jeziku

skih sveučilišta te je uskladen s core curriculumom Europske komisije iz EU Direktive o reguliranim profesijama 2005/36/EC i 2013/55/EU.

Studijski se program pokreće u skladu sa strategijom i planom internacionalizacije Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i Medicinskoga fakulteta Osijek kao njegove sastavnice radi podizanja kvalitete nastavnih i znanstvenih aktivnosti te veće vidljivosti i prepoznatljivosti na međunarodnoj razini - i Fakulteta i Sveučilišta.

Tijekom protekne akademske godine u skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, Pravilnikom o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokoga obrazovanja, izvođenje studijskoga programa i reakreditaciju visokih učilišta, studijski program Medicina na njemačkom jeziku prošao je sve potrebne verifikacijske procedure priznavanja.

Nositelj studija

Nositelj studija i izvodač studija Medicinski je fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij Medicina na njemačkom jeziku traje dvanaest semestara, odnosno šest godina. Student tijekom

studija mora prikupiti minimalno 360 ECTS bodova. Akademski/stručni naziv koji se stječe završetkom sveučilišnog integriranog preddiplomskog i diplomskog studija Medicina na njemačkom jeziku jest doktor medicine (dr. med.).

Studijski program Medicina na njemačkom jeziku izrađen je usporedbom nekoliko europskih studijskih programa medicine: Johannes Gutenberg-Universität Mainz, Medizinstudium (Sveučilište u Mainzu), Die Ludwig-Maximilians-Universität München, Medizinischen Fakultät (Medicinski fakultet u Minhenu), Die Universität Heidelberg, Medizinischen Fakultät Heidelberg, Humanmedizin, Semmelweis Universität für Medizinische Wissenschaften, Studienablauf der Humanmedizin (Sveučilište u Budimpešti) - kako bi bila omogućena mobilnost studenata i nastavnika s europskim sveučilišnim prostorom, u skladu s temeljnijim smjernicama Europske komisije i bolonjskoga procesa.

Medicinski fakultet Osijek time postaje treći medicinski fakultet koji obrazuje studente medicine na njemačkom jeziku izvan njemačkoga govornog područja, nakon Budimpešte i Pečuhu, čime se postiže konkurentnost s obzirom na postojanje više od stotine studija medicine na engleskom jeziku koji već dulje vrijeđe postoje u europskom vi-

sokoobrazovnom prostoru i tri postojeća studija medicine koji se provode u Hrvatskoj.

Pripremne radnje u osnivanju tog studija započele su prije tri godine i sadržavale su više faza i razina aktivnosti. Među ostalim treba na prvom mjestu istaknuti projekt Razvoj i osnivanje integriranog studijskog programa „Medicina na njemačkom jeziku“ koji je prihvatio i podržao Ministarstvo znanosti i obrazovanja kroz Operativni program: „Učinkoviti ljudski potencijali“ 2014. - 2020. god. i osiguranim sredstvima Europskoga socijalnog fonda kojim su provedene planirane pripremne aktivnosti u partnerstvu s Filozofskim fakultetom Osijek - Odsjekom za germanistiku. U okviru toga projekta provodilo se neprekidno jezično ospozobljavanje naših nastavnika za vođenje nastave na njemačkom jeziku uz pomoć nastavnika Odjela za germanistiku Filozofskoga fakulteta Osijek.

Tijekom protekne, 2018./2019., akademske godine provodila se u okviru toga pripremnog projekta edukacija našeg nastavnog kadra na različitim razinama (A1 - C1), u odnosu na razinu znanja pokazano na pisanom ispitu. U edukaciju su bila uključena 84 nastavnika i administrativna djelatnika Medicinskoga fakulteta Osijek. Važno je napomenuti da dio nastavnika već posjeduje jezične kompetencije za provode-

nje studija što je rezultat povijesne specifičnosti ovog prostora čime je iskoristena komparativna prednost koja je bila u odlučujuća za osnivanje ovog studija uz analizu tržista i individualizacije ciljane skupine kojoj je taj studij usmjeren.

Završna konferencija

Dana 19. prosinca 2019. u prostorima Medicinskoga fakulteta Osijek održana je završna konferencija projekta Razvoj i osnivanje integriranog studijskog programa „Medicina na njemačkom jeziku“ s kojim su ostvarene sve planirane pripremne radnje edukacije nastavnika za nastavu na njemačkom, izrada studijskoga programa i akreditacije studija.

Osim tih aktivnosti, usporedno su se provodile i druge pripremne radnje koje su uključivale obnovu fakultetske infrastrukture uredenjem dviju novih predavaonica s 80 mjestima, preuređenjem još dviju predavaonica s kojima Fakultet raspolaže te preuređenjem seminarskih predavaonica kao i bojenjem unutarnjeg prostora Fakulteta. Time su riješeni prostorni nedostatci koji su postojali i ostvarene su prostorne mogućnosti za pokretanje nove studija Medicina na njemačkom jeziku. Sve provedene radnje ostvarene su uz financij-

sku pomoć Ministarstva znanosti i obrazovanja kao i s vlastitim sredstvima.

Mijenjamo smjer mobilnosti

Širu važnost novoosnovanog studija treba staviti i u kontekst suvremenih trendova i iseljavanja lokalne zajednice u zemlje zapadne Europe. Tim studijskim programom mijenjamo smjer mobilnosti i predstavljamo Medicinski fakultet Osijek Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku kao međunarodno atraktivnog centra edukacije u području biomedicine i zdravstva te aktivno radimo na ustanavljanju demografskih gubitaka našeg grada i regije. Smatramo da će pokretanje tog studijskog programa izravno i neizravno pomoći u dalnjem gospodarskom razvoju regije jer će se usporedno s njim, zbog dolaska stranih studenata, snažnije razvijati uslužne i turističke djelatnosti. Nadalje, ne smijemo zaboraviti ni povijesnu poveznicu s manjinskom zajednicom njemačkoga govornog područja koja je u Osijeku aktivna više stoljeća kao ni regionalne specifičnosti koje su iskazane povijesnim vezama sa zemljama njemačkoga govornog područja u cilju osnaživanja i produbljivanja kulturnih i gospodarskih odnosa te osnaživanja u tom aspektu aktivnosti regije.

TRI DESETLJEĆA KRLEŽINIH DANA U OSIJEKU

KRLEŽINI SU DANI PROSLAVILI JUBILEJ

Ivan Trojan

Čuvena hrvatska teatrološko-kazališna manifestacija Krležini dani u Osijeku, na kojih nisu rijetkost bila međunarodna znanstvena i stručna sudjelovanja, proslavila je početkom prosinca prošle godine tri desetljeća postojanja. Pod pokroviteljstvom Ministarstva kulture Republike Hrvatske te uz utemeljitelje - Hrvatsko narodno kazalište u Osijeku, Odsjek za povijest hrvatskoga kazališta HAZU-a i Filozofski fakultet Osijek - Krležini su dani proslavljeni jubilej uz umjetnički dio programa: izložbu posvećenu povijesti osječkih Krležinih dana, niz kazališnih izvedbi od kojih valja izdvajati Bez trećega M. Begovića u izvedbi Gala teatra, šibensku Ledu M. Krleže u režiji B. Srvtane te autorski projekt Selme Mehici i Majke Đurinović Krležina Saloma.

Stručno-znanstveni skup

Stručno-znanstveni segment Dana bio je vezan uz promocije recentne hrvatske teatrološko-dramatološke literature, preciznije, promovirane su sjajne knjige Lucije Ljubić - Od prijeступnice do umjetnice, Majke Đu-

rinić - Taj tvrdoglav pjesni vitalizam i Zlatka Svibena - Od Bele do Isabelle, uz zbornik s prošlogodišnjih Krležinih dana. Središnji, znanstveni dio manifestacije postavljen je slavljenički te je promišljan dakako o trideset godina znanstvenoga skupa Krležini dani u Osijeku iz različitih fokusa. Uz dvadesetak vodećih hrvatskih teatrologa i dramatologa, inicijalan i zamjetan autoreferencijski nastup imao je ponajbolji hrvatski dramski pisac, Osječanin, Davor Špišić na slavljenju Moj život u drami - dramaturgija pisača zanatlige koji je donekle ublažio počesto hladno-hermetične, ali izrazito kazališno povijesno vrijedne iskaze humanističkih znanstvenika od kojih je nekolicina bila usmjereni ka iznimno bogatom osječkom kazališnom životu: Boris Senker, Redatelji i režija u osječkim priopćenjima Branka Hećimovića;

Dubravka Crnojević-Carić, Stanišlav Marijanović i trajni povratci zavičajnicima; Ljubomir Stanojević, Ivkovićevu kazališno razdoblje; Branka Brlenić Vujić, Krleža - Osijek - Srednjoeuropski prostor; Sibila Petlevski, Teatrološki doprinos Nikole Batušića Krležinim danima; Adriana Car-Mihelc, Teatrološki prinosi Darka Gašparovića Krležinim danima; Ana Gospić, Županović Dramsko pismo Slobodana Šnajdera unutar Gašparovićeva teatrološkog opusa; Ivan Bošković, Fabrijevi interventi na Krležinim danima u Osijeku; Velimir Visković, Branimir Donat - veliki zaigrani dječjak naše kritike i teatroljubice; Suzana Marjanović, Etnoteatroljubica i feministička kritika na Krležinim danima u Osijeku: primjer Ivan Lozica i Lada Čale Feldman; Helena Peričić, Supek/Brešan/Snajder - tri uvoda u Krležine dane; Martina

Petranović, Krležini dani u Osijeku - zatočnik hrvatske teatrologije; Ivana Žužul, Što hrvatska književna historiografija duguje Krležinim danima?; Antun Pavešković, Starija književnost na Krležinim danima; Hrvinka Mihanović-Salopek, Miroslav S. Mader kao pisac dramskih jednočinki i autor dramskih adaptacija; Ozana Ivecović, Pučka drama i pučko kazalište na Krležinim danima; Marijan Varjačić, Kajkavsko kazalište i Krležini dani; Ivan Trojan, HNK u Osijeku i Krležini dani; Lucija Ljubić, Krležini dani u Osijeku i hrvatska drama od 1990. do danas; Višnja Kačić Rogošić, Nova mlađa kazališna scena 1990-ih; Ana Lederer, Tema: Balet; Maja Đurinović, Plesne teme Krležinih dana u Osijeku; Igor Tretinjak, Lutke i lutkarstvo na Krležinim danima te Mira Muhoberac, Smjernice za daljnji razvoj Krležinih dana u Osijeku.

Objavljen zbornik

Ako smjestimo rekonstrukciju minulih osječkih kazališnih činova u prvi plan, bez konzultiranja do danas objavljenih zbornika Krležinih dana posao je nemoguće pravilno obaviti. Stoga valja podsjetiti na nekolicinu imena zbog kojih nam je povijest hrvatskoga narodnog

kazališta u Osijeku, utemeljenog 1907. godine, izrazito dostupna i objektivno predočena upravo zahtijevajući teatrološkoj manifestaciji Krležini dani koji se u Osijeku neprekidno odvijaju već trideset godina. Suvremeni teatrolozi i dramatolozi kada pišu o osječkom kazališnom životu, od utemeljenja hrvatskoga kazališta pa sve do druge polovice 20. stoljeća, nezaobilazno referiraju osječke književne povjesničare: Tomu Matiću, Kamila Firingera, Dragana Mucića, Stanišlava Marijanovića, glazbenu povjesničarku Gordana Gojković, kazališnog kritičara Ernesta Dirlmbacha i dr. Upravo će tekstovi navedenih autora biti na marginama gotovo svih hrvatskih teatrologa i književnih povjesničara koji su ostavili neizbrisiv trag u smislu rekonstrukcije povijesti osječkoga nacionalnog kazališta, a riječ je o vrlo često o osobama koje stoje podalje od reflektora i javne prepoznatljivosti svojstvene predvodničkim umjetničkim strukama: Borisu Senkeru, Nikoli Batušiću, Branku Hećimoviću, Antoniju Bogner-Šabanu, Milovanu Tatarinu, Dubravki Crnojević-Carić, Branimiru Donatu, Julijani Matanović, Marijanu Varjačiću, Antunu Petrušiću, Petru Šarčeviću, Ljubomiru Stanojeviću, Ani Lederer, Kristini Peternai, Tihomiru Živiću...

Održano znanstveno-popularno predavanje na Akademiji za umjetnost i kulturu

Postizanje ravnoteže kod stresa i tremi

Kako postići ravnotežu kada su u pitanju stres i trema?! Odgovor na to pitanje svi zainteresirani mogli su dobiti 13. siječnja 2020. godine. Akademija za umjetnost i kulturu, odnosno Odsjek za kreativne tehnologije ugostio je Tatjanu Oršolić, diplomiranu medicinsku homeopatkinju. Predavanje je bilo podijeljeno na tri dijela tijekom kojih su nazočni mogli naučiti vježbe pravilnoga disanja te kako reagirati kada nas uhvati trema. **T. Levak**

AKTIVNOSTI STUDENATA NA DISLOCIRANOM STUDIJU FAKULTETA ZA ODGOJNE I OBRAZOVNE ZNANOSTI U SLAVONSKOM BRODU

Božićna zvijezda - humanitarna glazbena-scenska priredba

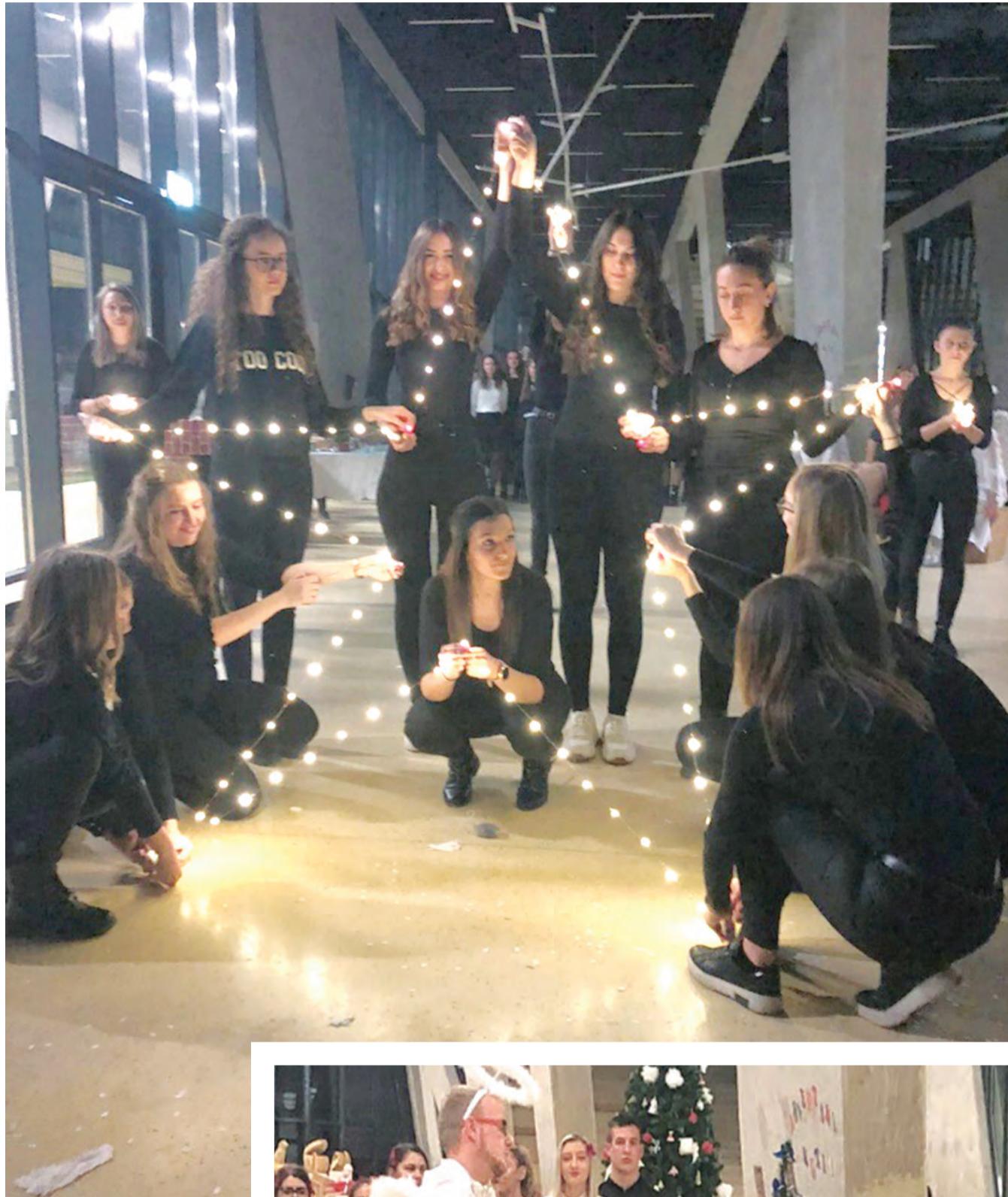
BOŽIĆNA JE ZVIJEZDA AKTIVNOST KOJU TRADICIONALNO ORGANIZIRAJU STUDENTI PETE GODINE UČITELJSKOGA STUDIJA

Snježana DUBOVICKI

U Slavonskom Brodu na dislociranom studiju Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku od 2010. godine organizira se Božićnjavjezda, humanitarna glazbeno-scenska priredba namijenjena osobama svih dobi. Božićna je zvijezda aktivnost koju tradicionalno organiziraju studenti pete godine Učiteljskoga studija, a u sve aktivnosti se potom uključuju svi studenti. Prije deset godina osmisili su ju i pokrenuli studenti pete godine Učiteljskoga studija s prodekanicom izv. prof. dr. sc. Eminom Berbić Kolar koja ih prati i potiče. Motivacija za tako plemenit čin bila je njegovanje pozitivnih vrijednosti, zajedništva, kreativnosti, ali i poticanje društvene uloge mladih u Slavonskome Brodu. Pozitivne emocije i dobra djela prenose se naraštajima pa sada već u Slavonskome Brodu te široj okolini svi znaju za Božićnu zvijezdu. Ona je svake godine medijski popraćena putem televizije (televizijskih gostovanja), novinskih portala i članaka, društvenih mreža, a najbolja joj je reklama usmeno predaja onih koji su bar jednom bili na Božićnoj zvijezdi. Veća udruženja, udruge i pokreti nemaju nešto sličnog karaktera, a jedan manji grad kao što je Slavonski Brod to ima i njeguje. Treba napomenuti kako to nisu svačak godine isti studenti - jedni odlaze, a drugi dolaze i samoinicijativno preuzimaju stvar u svoje ruke, donose nova poboljšanja i Božićna se zvijezda svake godine po kvaliteti i organizaciji penje za jednu stučku više.

Pripreme za tu aktivnost započinju krajem rujna kada se studenti vraćaju u studentske klupe i kada započinje akademski godina. Aktivnosti u koje se studenti mogu uključiti (u odnosu na svoje preferencije) podijeljene su u nekoliko radionica, a to su: dramska radionica, pekarska radionica, kreativna radionica, plesna radionica i zbor. Svaka radionica ima svoje zadatke koje je potrebno ispuniti do završne priredbe.

U okviru pekarske radionice studenti izraduju kolače i slane pekarske proizvode koji se mogu uzeti u zamjenu za dobrovornu novčanu donaciju (prema osobnim željama i mogućnostima pojedinaca) na samome Fakultetu u Slavonskome Brodu ili na tržnici. U okviru kreativne radionice studenti izraduju adventske vijence, ukrase za bor, ručne radove i drugo, a ostale radionice, dramska, plesna i

zbor pripremaju se za završnu priredbu osmišljavajući igre uloga, odabirući prikladne pjesme, uskladjujući i osmišljavajući koreografije i drugo. S obzirom na to da su sve studijske godine (djelomice i/ili u potpunosti) uključene u tu aktivnost, najveći izazov postaje uskladivanje rasporeda te se na navedenih razloga proba najčešće odvijaju u popodnevnim satima, a svi profesori Fakulteta vrlo rado pomažu. Posebna vrijednost Božićne zvijezde upravo je u kreativnosti učitelja od kojih se to i očekuje, a posebice stoga što učitelje smatramo lučnošću dobrih ideja i pozitivnih vrijednosti. U svim uređenim društvinama učitelji su ti koji krče put i pokazuju kojim putem treba krenuti.

Kruna cijelog rada i pripremanja jest Glazbeno-scenska priredba koja se izvodi sredinom prosinca u Kazališno-koncertnoj dvorani Ivana Brlić-Mažuranić. Navedena dvorana broji šestostotinjak sjedećih mesta, a studenti Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti, dislociranog studija u Slavonskome Brodu, napune dvoranu u dva sata, a nekada i u tri terminima. Na toj priredbi pokažu sve ono što su pripremali nekoliko mjeseci, a svake godine pozovu i goste koji im se pridruže na pozornici (pjevačke i plesne skupine, čuvari kulturne baštine, folklor).

Na pozornici se onda jasno vidi kako je sve videno bila sve ideja studenata: njihov trud i rad, njihovo uvježbanje, scenografija i drugo. Osim te priredbe, studenti svake godine odlaze u gradske vrtice i škole gdje djeci prikažu skraćenu inačicu predstave pa možemo reći da cijela odgojno-obrazovna vertikala u Slavonskome Brodu ima višestruku dobrobit od te aktivnosti studenata.

U cijeloj priči neizostavni su i sponzori, a tijekom deset godina bilo ih je mnogo, a neki od njih dugogodišnji su sponzori cijele aktivnosti (lokalni kafići, restorani, poznate hrvatske tvrtke, privatna poduzeća i mnogi drugi).

Prošle je godine predstava Božićna zvijezda putovala i po prvi put izvan granica Slavonskoga Broda i to u Osijek na kampus gdje su svoju predstavu studenti prikazali u sklopu Adventa kreativnosti na kampusu koji se održao od 16. do 20. prosinca 2019.

NA OSJEĆKOJ AKADEMIJI ODRŽAN 4. MEĐUNARODNI ZNANSTVENI SKUP EUROPSKI REALITETI - KRETANJA

U Osijeku se okupilo više od 130 sudionika iz deset zemalja

4. MEDUNARODNA KONFERENCIJA
EUROPSKI REALITETI
Kretanja

Tomislav Levak

Četvrti međunarodni znanstveni skup Europski realiteti pod krovnom temom „Kretanja“ održan je 12. i 13. prosinca 2019. u prostorijama Odsjeka za kulturu, medije i menadžment Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku i Stare pekare u osječkoj Tvrđi.

Svečano otvorene skupa organizirano je 12. prosinca u načočnosti predstavnika akademске zajednice, jedinica lokalne samouprave, suorganizatora i partnera te nacionalnih, lokalnih i regionalnih institucija. Okupljene su pozdravili dekanica Akademije prof. dr. sc. Helena Sablić Tomić; prof. dr. art. Robert Raponi, prorektor za umjetnost, kulturu i među-institucijsku suradnju Sveučilišta u Osijeku; Žana Gamoš, zamjenica gradonačelnika Grada Osijeka i akademkinja Dubravka Oraić Tolić.

„Kontinuirana organizacija znanstvenih konferencija i pozvanih predavanja međunarodno relevantnih stručnjaka te izvrstan odaziv sudionika utvrđuje mjesto Akademije na karti suvremenih znanstvenih dogadanja“, istaknula je tom prigodom dekanica Akademije.

Potom su plenarna izlaganja održali prof. Antonio Spadaro, PhD (Pontifical Gregorian University) naslovljeno „Kultura i cyber kultura“ i akademkinja Dubravka Oraić Tolić (HAZU) koja je govorila na temu „Kretanje zbilje u umjetnost i umjetnosti u zbilju - od klasične slike do transmedijalnih umjetničkih praksi“. U uvodnom dijelu konferencije Grad Osijek, Upravni odjel za programe i projekte Europske unije, održao je predstavljanje projekta „Urbana regeneracija i modeliranje kulturno-obrazovnih i gospodarskih aktivnosti na primjeru projekta ‘Edukativni

i informativni turistički centar mladih Stara pekara s Trgom Vatroslava Lisinskog, Tvrđa“, a potom je uslijedio obilazak Centra. Drugoga dana (13. prosinca) plenarno predavanje naslovljeno „Osječka književnost na njemačkom jeziku“ održao je prof. dr. sc. Vlado Obad, redoviti profesor u miru (Filozofski fakultet Osijek). Konferencija je okupila više od 130 sudionika iz deset zemalja svijeta (Španjolske, Njemačke, Portugala, Slovačke, Italije, Madarske, Južne Koreje, Srbije, Bosne i Hercegovine i Hrvat-

ske) koji su tijekom dvaju dana održali više od 70 izlaganja u različitim područjima, podijeljenih u tri osnovne tematske cjeline: Mediji i javna komunikacija u političkom, gospodarskom i kulturnom okruženju; Kultura i umjetnost - znanstveni, menadžerski i medijski aspekti; Kulturne i kreativne industrije: pokretači urbane regeneracije i gospodarskog rasta. U proljeće 2020. godine bit će objavljen zbornik s odbranim i recenziranim znanstvenim radovima predstavljenima na skupu

POKROVITELJ SKUPA - HRVATSKA AKADEMIIA ZNANOSTI I UMJETNOSTI

- Organizator skupa bila je Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku, a pokrovitelj Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti. Suorganizatori su bili: Grad Osijek, Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti u Osijeku, Filozofski fakultet Osijek, Univerzita Sv. Cyrila a Metoda Trnava, Faculty of Mass Media Communication (Slovačka), Hochschule der Medien Stuttgart (Njemačka), Vytautas Magnus University, Academy of Education (Litva), Universidad Complutense Madrid, Facultad de Ciencias de la Información (Španjolska) i Politécnico do Porto (Portugal). Partneri u organizaciji konferencije bili su Osječko-baranjska županija i brojni sponzori.

NOVI SKUP S TEMOM „TOTALITARIZAM“ U PROSINCU 2020.

- Dekanica Akademije prof. dr. sc. Helena Sablić Tomić na otvorenju je ove konferencije najavila i peto izdanje međunarodnoga znanstvenog skupa Europski realiteti. Akademija će ga organizirati u prosincu 2020., a tema će biti „Totalitarizam“. Nakon toga skup će se ponovno nastaviti organizirati bijenalno.

S FAKULTETA I ODJELA

NOVA EU COST AKCIJA „INSPEKCIJA MESA OSIGURANJE ZDRAVSTVENE ISPRAVNOSTI“

Više od 150 stručnjaka započelo rad na poslovima inspekcije

Maja NOVOSELEC

U lancu proizvodnje hrane koriste se brojne mjere i alati za proizvodnju zdravstveno ispravnoga mesa. U jačanje odgovornosti proizvođača jedna je od najbitnijih mjera i inspekcija mesa, odnosno nadzor životinja i mesa koji provode službeni veterinari. Unatoč uloženim naporima, zemlje Europske unije još uvek svjedoče skandalima vezanim uz zdravstvenu ispravnost mesa. Bakterije koje uzrokuju bolest u ljudi, poput salmonelle ili kampilobakteria, povremeno nalaze svoj put do potrošača. Posljedično, meso ili mesni proizvodi mogu se već prodati i konzumirati prije nego što se utvrdi izvor onečišćenja. Stoga su trenutačni kriteriji inspekcije mesa izloženi daljnjoj reviziji u skladu s najnovijim znanstvenim spoznajama.

Nova EU COST akcija „Inspekcija mesa temeljena na riziku uz integrirano osiguranje zdravstvene ispravnosti mesa“ (RIBMINS) okupila je više od 150 stručnjaka, čak i izvan EU-a, koji su započeli rad na poboljšanju sustava inspekcije mesa u iduće četiri godine. Stručnjaci za sigurnost hrane analiziraju način na koji bi inspekcija mesa mogla biti učinkovitija i isplativija za vlade i industrije, a istovremeno korisnija za dobrobit potrošača. EU COST akcija RIBMINS u velikoj je mjeri u skladu s porukom Europske agencije za sigurnost hrane (EFSA) kako je potrebno raditi na izgradnji modernoga sustava sigurnosti mesa temeljenog na procjeni rizika i primjenjivati mjeru kontrole na onim točkama u mesnom lancu gdje su rizici veći.

Inicijativu za pokretanje EU COST akcije u inspekciji mesa dao je 37-godišnji izv. prof. dr. Bojan Blagojević, europski stručnjak za veterinarsko javno zdravstvo sa Sveučilišta u Novom Sadu, koji sada i predstavlja akcijom. On ističe: „Više od jednog stoljeća star sustav donedavno je služio za rješavanje modernih prijetnji sigurnosti mesa - s ograničenim uspjehom. Moja je ideja bila okupiti najbolje stručnjake iz više od 35 zemalja kako bi sustav sigurnosti mesa bio učinkovitiji. Da bi se riješile glavne opasnosti od mesa, inspekcija mesa mora se revidirati na osnovi rizika i kao takva biti dio modernog, uzdužno integriranog sustava koji uključuje prevenciju i kontrolu u cijelom lancu proizvodnje mesa, s glavnim naglaskom na farme i klanice.“ Dopredsjednica ak-

VODITELJ
ZNANSTVENE
KOMUNIKACIJE –
PROF. DR. SC. BORIS
ANTUNOVIĆ

- Voditelj je znanstvene komunikacije EU COST akcije dr. Boris Antunović s Fakulteta agrobiotehničkih znanosti Osijek. On naglašava važnost suradnje među zemljama EU-a: „U akciji imamo dobro etablirane znanstvenike i stručnjake iz različitih zemalja EU-a. Neki od njih nikada se ranije nisu vidjeli, a sada mogu zajedno raditi iduće četiri godine i dijeliti svoje ideje i iskustva u inspekciji mesa. Ujedno, mladi istraživači pridružuju se akciji putem prijava za kratkoročne znanstvene misije. To je vrlo moćan alat.“

cije dr. Lis Alban profesorica je na Sveučilištu u Kopenhagenu i glavna znanstvenica u Danskom vijeću za poljoprivredu i hranu. „Naša EU COST akcija u interesu je poštene konkurenčije u sektoru mesne industrije i učinkovitije regulativne kontrole širom Europe. Da bismo ubrzali taj proces, moramo suradivati kako bismo pronašli najbolja rješenja - i samo će tako proizvođači i klanice moći isporučiti sigurno meso svim potrošačima“, tvrdi dr. Alban koja je organizirala veliku konferenciju u okviru EU COST akcije na Sveučilištu u Kopenhagenu od 6. do 8. studenog 2019. godine.

Mesna je industrija pozdravila novu EU COST akciju RIBMINS. Francisco Requena direktor je etablirane španjolske tvrtke sa sjedištem u Malagi koja prerađuje 25 000 svinja tjedno i izvozi 50 % proizvodnje u druge zemlje EU-a i Aziju. „Inspekcija je mesa složena i u svakodnevnom radu donosi niz kontroverznih problema industrija. Učinak korištenja laboratorijskih ispitivanja krajnjih proizvoda kao zamjene za kontrolu same proizvodnje u otkrivanju najrelevantnijih opasnosti po zdravlje ljudi vrlo je ograničen, odnosno skup i neodgovarajući. Ispitani uzorci hrane možda nisu dovoljno reprezentativni zbog heterogenne distribucije patogena. Osim toga, rezultati mogu biti odgodeni, ovisno o izvedbi testova, i mogu se odnositi samo na ispitane opasnosti. Općenito, ispitivanje i negativni rezultati sigurno ne jamče zdravstvenu ispravnost mesa“, tvrdi g. Requena.

Zbog povećane međunarodne trgovine mesom na globalnoj razini, EU COST akcija već je privukla zanimanje stručnjaka izvan EU-a. Dr. Mick Bosilevac, mikrobiolog u Američkom

TEMELJENA NA RIZIKU UZ INTEGRIRANO SPRAVNOSTI MESA" (RIBMINS)

Učnjaka iz EU-a u boljšanju sustava rije mesa

istraživačkom centru za meso i životinje u Kansasu (SAD), smatra da je ta akcija u inspekciji mesu izvrsna prilika za stručnjake sigurnosti hrane i mesne industrije: „Imamo sreće da se bar u mesnoj industriji sigurnost smatra nekonkurentnom arenom. To znači da se problemi i rješenja otvoreno dijele i rješavaju. Javnost ne reagira na povlačenje mesu s tržista izbjegavanjem govedine samo

od tvrtke koja je plasirala rizično meso na tržiste, već radije izbjegavaj sve govede proizvode. Zajedno ćemo brže pronaći rješenja na globalnoj razini.“ Novo zakonodavstvo EU-a o službenom nadzoru, koje se primjenjuje od 14. prosinca 2019., osigurat će, među ostalim, primjenu zakona o hrani i pravila o zdravlju i dobrobiti životinja kroz revidirane postupke inspekcije mesu. COST

akcija RIBMINS provest će se upravo u vrijeme prilagođavanja nacionalnih kontrolnih sustava novom EU zakonodavstvu. U svrhu bolje koordinacije aktivnosti na nacionalnim razinama uspostavljene su nacionalne RIBMINS kontakt-osobe za svaku zemlju. Za Hrvatsku, nacionalnu koordinaciju obavlja izv. prof. dr. sc. Nevijo Zdolec s Veterinarskoga fakulteta u Zagrebu.

Studenti Odjela za biologiju sudjelovali na međunarodnom projektu

„ZIMSKO PREBROJAVANJE PTICA VODARICA“ IWC 2020

Stjepan ČURČIĆ

Studenti druge godine sveučilišnoga diplomskog studija Biologija, smjer: znanstveni, u okviru terenske nastave iz predmeta Ornitologija pod voditeljstvom doc. dr. sc Alme Mikuške dana 11. siječnja 2020. obavili su terenska istraživanja u sklopu projekta „Zimsko prebrojavanje ptica vodarica“ na Našičkim ribnjacima - jednog od NATURA 2000 područja u Slavoniji.

Tijekom istraživanja zabilježili su više od 30 vrsta ptica od kojih su najvažnije strogo zaštićene i ugrožene vrste ptica poput žličarki, bijelih čaplji i orlova štekavaca. Svi prikupljeni podatci poslani su u međunarodnu bazu podataka IWC programa. Zimsko prebrojavanje ptica vodarica (International Waterbird Census, IWC) organizira svjetska organizacija za zaštitu močvarnih područja Wetlands International. Cilj je toga projekta bolje razumijevanje ugroženosti vrsta i staništa kroz monitoring brojnosti ptica na vodenim površinama. IWC je najveći i najstariji monitoring program na svijetu koji se ove godine provodi 54. put. Hrvatska sudjeluje u IWC programu od 1982. godine, a studenti Odjela za biologiju redovito sudjeluju na zimskom prebrojavanju vodarica od 2012. godine. Koordinatori su projekta u Hrvatskoj nevladine udruge: Hrvatsko društvo za zaštitu ptica i pri-

rode, BIOM i Zeus. Siječanj je pogodan za prebrojavanje vodarica jer je najhladniji mjesec u godini te se smatra da su tada sve ptice vodarice na svojim zimovalištima pa je na tim mjestima njihova koncentracija najveća. Vodarice su sve ugrožena skupina ptica, prvenstveno zbog uništavanja močvarnih staništa širom svijeta. Uspoređivanjem s brojnošću iz prethodnih godina procjenjuje se status populacija (rastu li, padaju ili su stabilne) i ugroženost pojedinih vrsta. Na osnovi tih saznanja planira se zaštita najugroženijih vrsta i njihovih staništa.

PREDSTAVLJANJE USPJEŠNO PRIJAVLJENIH PROJEKATA

Radionica „Kako prijaviti HRZZ projekt?“

Zvonko ANTUNOVIĆ,
Maja NOVOSELEC

Radionica „Kako prijaviti HRZZ projekt?“ Dana 10. prosinca 2019. godine na Fakultetu agrobiotehničkih znanosti Osijek održana je radionica naslovljena „Kako prijaviti HRZZ projekt?“ Radionici su otvorili dekan fakulteta prof. dr. sc. Krinoslav Zmaić i prodekan za znanost i poslijediplomske studije prof. dr. sc. Zvonko Antunović. Prezentacijama triju članova panela HRZZ projekata prenesena su sudionicima iskustva te istaknute najbitnije smjernice pri prijavi projekata. Uslijedile su prezentacije djelatnika Fakulteta agrobiotehničkih znanosti Osijek koji su predstavili svoje uspješno prijavljene projekte, po jedan iz svake skupine: istraživački projekt, uspostavljeni projekt i projekt razvoja karijera mladih istraživača - izobrazba novih doktora znanosti. Voditelji projekata svojim su primjerima uputili sudionike na neke od najvećih poteškoća pri izradi i provedbi projekata. Aktivno sudjelujući u raspravi sudionici su pokazali veliku zainteresiranost za predstavljene teme.

Aktivna studentska udruga DUHOS radosna i otvorena srca poziva Vas da im se priključite

Izvjeće karitativno-humanitarnih inicijativa studenata Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Đakovu

Suzana VULETIĆ, Ivana ŽAVCAR

Uduhu božićne tradicije i ovog su adventa članovi karitativno-humanitarne skupine studenata Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Đakovu nastojali pokazati svoju solidarnost i empatijsku naklonost prema ranjivim skupinama našega društva.

Tijekom adventa studenti su odvajali svoje vrijeme te izdavali različite rukotvorine čijom su prodajom prikupljali donacije te time omogućili provedbu nekoliko skromnih humanitarnih aktivnosti namijenjenih za potrebe udruge, organizacija, ustanova i zajednica koje se brinu o odraslima i djeci s posebnim potrebama,

djeci bez roditeljske skrbi, starijim te socijalno ugroženim osobama. Prigodom Sv. Nikole posjetili smo SOS Dječje selo Ladimirevcu gdje smo nastojali razveseliti štićenike dječjeg sela s prigodnim poklon-paketićima. Zahvaljujući potpori karitativnog fonda knjižare U pravi trenutak i Studentskoga zborna Sveučilišta u Osijeku, omogućeno nam je pribaviti setove knjiga za Palijativni odjel i Odjel psihijatrijske skrbi Specijalne bolnice Sveti Rafael Strmac, setove knjiga za starački dom i prigodnebožićne darove za stacionar Đakovo te prigodne edukativne knjige duhovnoga sadržaja osobama s posebnim potrebama iz Osijeka. Prikupljenim donacijama omogućili smo nabavu potrepština za novorodenčad,

AKTIVNA STUDENTSKA UDRUGA DUHOS DJELUJE OD 2011. GODINE

Okupljaju studente i djelatnike Sveučilišta koji donose istinu, radost i nadu

Iva JURČEVIĆ

Udruga DUHOS ili, kako puni naziv govori, Duhovnost osječkih studenata osnovana je 2011. godine pod vodstvom prvoga studentskog kapelana Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku p. Arkadiusz Krasickog i skupine entuzijasta: prof. dr. sc. Branimira Dukića, prof. dr. sc. Marcele Šperande, tadašnjih studenata medicine Berislava Bulata, Une Franz (sada Sitaš) i drugih. Pater Arek podignuo je naraštaje mlađih i s njima postavio temelje duhovnoga života studenata u Osijeku. Od tada pa sve do danas DUHOS okuplja studente i djelatnike osječkoga Sveučilišta koji ujedinjeni oko zajedničkih vrijednosti osluškuju potrebe vremena, ljudi i grada u kojem žive. Po završetku službe patera Areka 2018. godine DUHOS je dobio dvojicu kapelana, sveučilišnoga kape-

lana vlč. dr. sc. Davora Vukovića i studentskoga kapelana vlč. Marija Žigmana. U DUHOS-u djelatnosti su podijeljene po skupinama pa je tako trenutačno aktivno pet timova: DUHOS band, medijski tim, liturgijski tim, karitativno-kreativni tim i ČUPOS (Čuvaci Presvetog Olatarskog Sakramenta). Studenti, ovisno o svojim afinitetima, biraju djelatnosti kroz koje će otkrivati i razvijati svoje talente, stjecati sigurnost u javnom nastupu, ali i učiti kako komunicirati te u dijalogu s drugima izlagati vlastite ideje. Pri tome je važno naglasiti njihovu sinergiju prema zajedničkom cilju, a to je da donose istinu, radost i nadu mlađima grada Osijeka te ustraju u tome da budu bilo grada. U okviru djelovanja DUHOS-a postoje redovite i izvanredne aktivnosti. Temelj su djelovanja tjedni susreti koji uključuju molitvu srcem ponедjeljkom u 20 sati u kapelici smještenoj u zgradi Studentskoga zborna u sveučilišnom kampusu (Ulica cara Hadrija-

na bb) te vjeronauk i klanjanje utorkom u 20 sati u Župi sv. Ćirila i Metoda (Ulica Martina Divalta 71). Tu su još i zajedničke filmske večeri, susreti timova, volontersko-humanitarne akcije, tribine i radionice. Uz navedeno tradicionalno se organiziraju bar dva hodočašća tijekom akademске godine, a to su hodočašće u Aljmaš i Đakovačku Breznici.

Svoje aktivnosti DUHOS nastoji prošiti i putem društvenih mreža koje su koristan medij komunikacije mlađih, ali i internetskoga portala gdje redovno objavljaju protekle događaje. Najjača su karika DUHOS-a studenti, profesori i svi oni koji se u ovom vremenu usuduju izći iz okvira vlastitih interesa i rutine svakodnevnicu. DUHOS čine osobe koje svoje talente ne skrivaju pod plaštem straha i individualizma, već ih donose pred druge. Oni su svjedočanstvo vjere, ljubavi prema ljudima i mlađosti koja ne želi biti pasivni promatrač, nego pokretač promjena.

IZ STUDENTSKOGA ŽIVOTA

Advent kreativnog kampusu ponosi umjetnost u božiću

Posjet Beogradu i Srbiji u okviru međunarodnog studentskog projekta Interlinking Student Journalists

Beogradskim studentima novinarski predstavili Sveučilišni glasnik, Not

Ema LUTRING, Josipa MIKOVIĆ

Tim studenata druge godine diplomskoga studija, smjer Međijska kultura, s Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku, zajedno s mentorom Tomislavom Levakom, asistentom na Odsjeku za kulturu, medije i menadžment Akademije, od 15. do 18. prosinca 2019. boravio je u studijskom posjetu Beogradu i Srbiji u okviru međunarodnoga studentskog projekta „Interlinking Student

Journalism in Southeastern Europe“.

Ovaj projekt drugu godinu zaredom provode osječki studenti međijske kulture, a sufinancira ga Studentski zbor Sveučilišta u Osijeku. Tom je prigodom ostvaren glavni cilj projekta: uspostavljanje međunarodne suradnje između studenata osječke Akademije te studenata Fakulteta političkih nauka u Beogradu koji studiraju medije, novinarstvo i komunikologiju. Organiziran im je niz aktivnosti: susret i razgovor s članovima uprave Fakulteta te dijelom nastavnika i studenata, sastanak s uredništvom tamošnjeg studentskog ča-

vi u mjestu Golubac i na Golubačkoj tvrđavi na ulazu u Nacionalni park Đerdap, kao i na različitim beogradskim lokacijama. Terenski rad organiziran je na teme intervjuiranja, snimanja i fotografiranja za studentske časopise i društvene mreže. Posjetili su i Fakultet političkih nauka u Beogradu, odnosno tamošnje Odeljenje za novinarstvo i komunikologiju. Organiziran im je niz aktivnosti: susret i razgovor s članovima uprave Fakulteta te dijelom nastavnika i studenata, sastanak s uredništvom tamošnjeg studentskog ča-

Nost i u osječkom studio znanosti i božićnom ruhu

Igor MAVRIN

Nizu dogadanju u blagdanskom prosincu s predznakom adventa pridonijelo je i Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, odnosno nekoliko njegovih sastavnica, organizacijom prvog po redu Adventa kreativnosti, manifestacije koja je božićnom vremenu dala nešto drugačiju - znanstvenu i umjetničku dimenziju. Začetnici ideje i koordinator projektnih aktivnosti bila je Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku predvodećim izvršnim producentom izv. prof. art. Andelkom Mrkonjićem, prodekanom za razvoj kulturne i kreativne industrije. U realizaciju projektnih aktivnosti uključili su se Gradevinski i arhitektonski fakultet Osijek, kao domaćin većine dogadanja, Fakultet agrobiotehničkih znanosti Osijek, Fakultet odgojnih i obrazovnih znanosti Osijek, Fakultet elektrotehničke, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek te dva sveučilišna odjela - Odjel za biologiju i Odjel za kemiju.

Advent kreativnosti održan je od 16. do 20. prosinca 2019. godine. Program je sastavljen od kombinacija kulturnih i umjetničkih, kreativnih i radioničkih sajamskih aktivnosti u produkciji suorganizatora. Sađajan umjetnički i kulturni

program uključio je natjecanje zborova (u sklopu manifestacije GLAZBOS), nastup Pjevačkoga zbora Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, projekcije studentskih filmova i izložbe studentskih radova (izložba lutaka i izložba kiparskih radova u drvu nastala u koloniji Jarčevac) te glazbeni nastup studenata Odsjeka za instrumentalne studije - sve redom dogadanja u produkciji Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku. Fakultet odgojnih i obrazovnih znanosti osječkoj publici ponudio je predstavu Božićna zvijezda kao dio kulturnih programa za osobe mlađe dobi.

Radionice obuhvaćene prvim izdanjem Adventa kreativnosti bile su multidisciplinarnе, ali i prigodne: Kemija Božića, Čarolija u bojama, izrada božićnih ukraša i adventskog vijenca, Eksperimentalna statika za zmatničeljne. Izradi sam: jednostavnu robotsku ruku, radionica izrade mostova od balze, društvena igra - privukle su osječke osnovnoškolce od kojih su se mnogi po prvi put susreli s radom fakulteta našega Sveučilišta. U sklopu Sajma kreativnosti svoje su proizvode, odnosno rukotvorine predstavile škole iz Osijeka i Osječko-baranjske županije te dio fakulteta.

Tako je Sveučilište u Osijeku dodatno populariziralo znanost i ujedno pridonjelo predbožićnom ugodaju u Osijeku na kreativan način.

Fakultet za dentalnu medicinu i zdravstvo

TOPLO SRCE STUDENATA U VRIJEME DARIVANJA

Filip DURASEK

Božić je vrijeme koje nadahnjuje djecu da sanjaju, želes i nadaju se ljepšim stvarima u životu. Također je i najbolje vrijeme da svи zajedno dijelimo snove kao velika obitelj i divna prilika da cijenimo dobrotu u svakome te blagoslove koje imamo u životu.

Da je prosinac jedan od najljepših mjeseci u cijeloj kalendarskoj godini i da je to mjesec

darivanja, zajedništva i ljubavi na najbolji način pokazali su nam studenti 2. godine di-

plomskog studija sestrinstva Fakulteta za dentalnu medicinu i zdravstvo Sveučilišta u Osijeku, dislociranog studija u Slavonskom Brodu. Studenti su u sklopu kolegija Rehabilitacija u zajednici išli na vježbe u Zlatnom cekin Slavonski Brod, ustanovu u Hrvatskoj za rehabilitaciju i odgoj djece s teškoćama u razvoju te dječji vrtić s Montessori programom u kojem su uz zdravu djecu uključena i djeca s poteškoćama u razvoju. Posjet Zlatnom cekinu studente nije ostavio ravnodušnim, a to najbolje pokazuje njihova nesobična gesta koja se dogodi-

la u ovo predblagdansko vrijeme. Naime, studenti su skupili i donirali određeni iznos namijenjen potrebama djece koja borave u Zlatnom cekinu te im uručili čestitku i zahvalu za gostoprimstvo. Time su studenti sestrinstva pokazali svoju zahvalnost, ukazali da je Božić istinska proslava ljubavi te naveli djecu da vjeruju u andele i dobrotu stranaca. Nadamo se da će ova gesta ostati tradicija te da će potaknuti i druge studente da posebno u ovo predblagdansko vrijeme dijele svjetlost nade s onima kojima je to potrebno.

Šahovski klub „Ferit“ Osijek

ŠAHOVSKI KLUB "FERIT OSIJEK" organizirao je brzopotezni Božićni kadetski šahovski turnir 21. prosinca 2019. godine. Na turniru su se natjecali kadeti i kadetkinje, a konačan je potredak sljedeći: 1. FranTopalić,

2. Dominik Matota, 3. Matej Borzan, 4. Anja Savić, 5. Dominik Brleković, 6. Grgur Brleković, 7. Svea Buchwald, 8. Zvonimir Buljija, 9. Helena Kosina, 10. Mislav Oršolić. Tim turnirom kadeti završavaju natjecateljsku 2019.

godinu, a kadetkinje su još odradile 1. Hrvatsku ligu kadetkinja u Čakovcu. Organizaciju i provedbu turnira uspješno je proveo Josip Jurman, tajnik „ŠK FERIT Osijek“.

I. Aleksi

SARA ILIĆ

ZAVRŠNA POSTAJA
„AKADEMIJE NA
TURNEJI“ U 2019.

● Ovaj studijski posjet ujedno je bio i završni dio prošlogodišnjeg velikog projekta „Akademija na turneji“, tijekom kojega su od 11. studenoga do 17. prosinca 2019. u deset gradova u tri države (Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini te Srbiji) predstavljene aktivnosti, programi i projekti svih šest odsjeka AUKOS-a. U Beogradu je to, zajedno s mentorom, pred studentima preddiplomskog studija FPN-a i maturantima I. gimnazije Beograd, učinilo četvero studenata: Sara Ilić, Ema Lutring, Tomislav Marijanović i Josipa Miković.

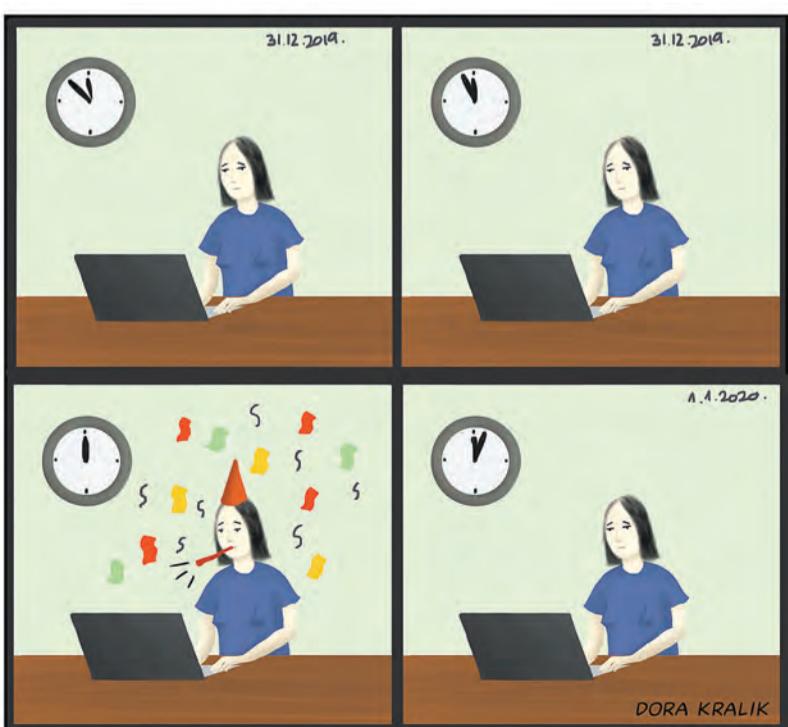
AKTIVNOSTI POPULARIZACIJE ZNANOSTI

● Kako bi se približili i pojasnili zainteresiranoj publici, složeni znanstveni sadržaji na sveučilišnim sastavnicama prikazuju se na popularan način putem predavanja, radionica, tribina i umjetničkih događanja. Neki su od ciljeva tih aktivnosti: educiranje, osvješćivanje o znanstvenim temama, poticanje znatiželje i motivacije za učenjem te približavanje znanstvenoga rada širem krugu javnosti.

VRIJEME ODRŽAVANJA	TEMA I AUTORI/ORGANIZATORI	MJESTO ODRŽAVANJA
30. siječnja 2020. 18:00	PREDAVANJE - Nogomet, identitet, huliganizam - povjesnokulturološki ogled o fenomenu navijačkoga pokreta doc. dr. sc. Domagoj Tomas - Otvoreni četvrtak	Filozofski fakultet Lorenza Jägera 9, Osijek - prostorija 54, 2. kat
12. veljače 2020. 19:30	KONCERT - ZSA ZSA, acoustic pop Koncertni ciklus grada Osijeka - Osječka glazbena srijeda u organizaciji Muzeja Slavonije Osijek i Akademije za umjetnost i kulturu. Umjetnički je voditelj i moderator programa red. prof. art. Davor Bobić.	Hrvatsko narodno kazalište Županijska ulica 9, Osijek "
26. veljače 2020. 19:30	KONCERT - Martina Filjak, glasovir Koncertni ciklus grada Osijeka - Osječka glazbena srijeda u organizaciji Muzeja Slavonije Osijek i Akademije za umjetnost i kulturu. Umjetnički je voditelj i moderator programa red. prof. art. Davor Bobić.	Arheološki muzej Trg Sv. Trojstva 2, Osijek
27. veljače 2020. 18:00	PREDAVANJE - Inspiracijska pornografija: Humanitarne akcije i antropološki modeli neoliberalizma Atilla Lukić, mag. soc. et mag. educ. phil. - Otvoreni četvrtak	Filozofski fakultet Lorenza Jägera 9, Osijek - prostorija 54, 2. kat
11. ožujka 2020. 19:30	KONCERT - Jazz orkestar Oružanih snaga RH; dirigent Davor Dropuljić Koncertni ciklus grada Osijeka - Osječka glazbena srijeda u organizaciji Muzeja Slavonije Osijek i Akademije za umjetnost i kulturu. U suradnji s Ministarstvom obrane Republike Hrvatske. Umjetnički je voditelj i moderator programa red. prof. art. Davor Bobić.	Dom Željezničara Stjepana Radića 15, Osijek
18. ožujka 2020. 19:30	KONCERT - Katarina Toplek, sopran; Mirna Vidović, mezzosopran; Maja Magdalenić Barić, glasovir Koncertni ciklus grada Osijeka - Osječka glazbena srijeda u organizaciji Muzeja Slavonije Osijek i Akademije za umjetnost i kulturu. Umjetnički je voditelj i moderator programa red. prof. art. Davor Bobić.	Arheološki muzej Trg Sv. Trojstva 2, Osijek
26. ožujka 2020. 18:00	PREDAVANJE - Emocionalna inteligencija - put k sreći? doc. dr. sc. Ana Babić Čikeš - Otvoreni četvrtak	Filozofski fakultet Lorenza Jägera 9, Osijek - prostorija 54, 2. kat"

STUDENTSKI STRIP

● U rubrici „Studentski strip“ predstavljaju se kreativni radovi studentica i studenata diplomskoga sveučilišnog studija Ilustracija na Akademiji za umjetnost i kulturu u Osijeku, jedinstvenoga u Hrvatskoj i širem okruženju. Od 45. broja Sveučilišnoga glasnika objavljuje se po jedan strip koji naizmjence osmišljava pet studentica prve godine diplomskoga studija: Veronika Kovač, Dora Kralik, Kristina Penava, Ena Vladika i Jelena Vučković. Njihov je mentor doc. art. Dubravko Matačović, poznati hrvatski strip-autor te Akademijin nastavnik.

PREDSTAVLJAMO SVEUČILIŠNA IZDANJA

● Izdavačka djelatnost, kojoj Sveučilište u Osijeku pridaže veliku pozornost, rezultat je neprekidnoga znanstvenog i stručnog rada sveučilišnih djelatnika. Sveučilišni udžbenici, znanstvene knji-

ge, monografije i priručnici djela su koja opsegom i kvalitetom omogućuju samostalno studiranje određenih znanstvenih cjelina i trajni su doprinos afirmaciji i razvitku Sveučilišta u Osijeku.

Priručnik za rad s učenicima s teškoćama u razvoju u srednjim školama

● AUTORI:
izv. prof. dr. sc. Tena Velki,
doc. dr. sc. Ksenija Romstein

Kao višegodišnji supervizori i edukatori programa osposobljavanja pomoćnika u nastaviza djecu s teškoćama u razvoju u osnovnim školama, Fakultet za odgojne obrazovne znanosti Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku prepoznao je problem koji se i nastavnici, ali i roditelji u učenici srednjih škola svakodnevno susreću pri nastavku školovanja i uključivanju učenika s teškoćama u razvoju u redovne srednje škole, te je u partnerstvu s Ekonomskom i upravnom školom Osijek i Osječko-baranjskom županijom pokrenuo projekt

pod nazivom „Implementacija inkluzije u srednje škole“. Sveučilišni udžbenik rezultat je navedenog projekta, a pisan je u suradnji siveučilišnih profesora psihologije i rehabilitacije kao i stručnjaka u praksi, učitelja, nastavnika i stručnih suradnika. Prvenstveno smo htjeli prikazati postojeće stanje na području Slavonije kada je riječ o inkluziji djece s teškoćama u razvoju u srednje škole, a za koje vjerujemo da se može u dobrim dijelom primijeniti i na ostatak Republike Hrvatske, a njegov najvažniji doprinos smatramo upravo u davanju smjernica stručnim suradnicima, nastavnicima kao i roditeljima u radu s učenicima s teškoćama u razvoju koji su uključeni u redovne srednje škole. Udžbenik se sastoji od osam poglavlja. U prvom poglavlju su prikazani rezultati istraživanja u sklopu projekta „Implementacija inkluzije u srednje škole“. U drugom poglavlju opisane su razvojne karakteristike srednjoškolaca. Treće i četvrto poglavlje bave se teškoćama i problemima u adolescenciji, od pregleda uobičajenih teškoća i poremećaja u adolescenciji pa sve do osobitosti funkciranja učenika s različitim teškoćama u školskom okruženju. U preostala četiri poglavlja dane su smjernice, konkretni primje-

ri iz prakse kao i upute za rad s učenicima s teškoćama u razvoju u srednjim školama. Peto poglavlje opisuje smjernice nastavnicima za rad s učenicima s teškoćama u razvoju, u šestom poglavlju su dane detaljne upute kako izraditi individualizirani odgojno-obrazovni program, a u sedmom za izradu osobnog kurikuluma. U posljednjem osmom poglavlju prikazani su savjeti i smjernice roditeljima za rad s adolescentima teškoćama u razvoju.

Fakultet za odgojne i zdravstvene znanosti

PRIRUČNIK ZA RAD S UČENICIMA
S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU U
SREDNJIM ŠKOLAMA

Uredile:
Tena Velki i Ksenija Romstein